Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 234 (4632)
15 ОКТЯБРЬ 1981 й.
ПАЙШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«Оқ олтин» хирмонига

ЎТГАН КУНГАЧА ҚАБУЛ ПУНКТЛАРИГА 3.797.748 ТОННА ПАХТА ТОПШИРИЛДИ. 13 ОКТЯБРЬ КУНИ РЕСПУБЛИКА БЎЙИЧА 106.380 ТОННА «ОҚ ОЛТИН» ТАЙЁРЛАНДИ. МАШИНАЛАР ЁРДАМИДА БИР КУНДА 77.589 ТОННА, МАВСУМ БОШИДАН БУЁН ЭСА 2.150.505 ТОННА ПАХТА ТАЙЁРЛАНДИ. БУ ПАХТА ТАЙЁРЛАШ ТОПШИРИҒИНИНГ 63,03 ПРОЦЕНТИНИ ТАШКИЛ ЭТАДИ.

Тошкент области деҳқонлари республикада биринчи бўлиб марраға етдилар. Жиззах, Хоразм областлари ва Қорақалпоғистон АССР хўжаликларида пахта териш ва тайёрлаш суръати оширилмоқда. Қашқадарёликлар эса пахтани машиналар билан териб олишда пешқадамлик қилмоқдалар. Улар бир кунда йиллик планнинг 3,20 проценти миқдорида пахта териб олдилар.

14 октябрга қадар пахта тайёрлаш топшириғини Бухоро области 85,43, Қашқадарё области 74,47, Сирдарё области 74,19, Жиззах области 72,73, Наманган области 69,41, Фарғона области 67,46, Сурхондарё области 65,78, Андижон области 56,40, Хоразм области 48,35, ҚҚАССР области 38,62, Самарқанд области 38,30 процент бажарди.

Шаҳримиздаги Охунбобоев номли бош кийимлар фабрикасининг аҳил коллективи ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йили планини муддатидан илгари бажаришга ҳаракат қиляпти. Ушбу суратда фабриканинг 1-цехи илғорларидан бири тикувчи Мавжуда Чандировани кўриб турибсиз. У кунлик иш нормасини мунтазам 130 процентга етказиб адо этмоқда.

И. Шоноғомов фотоси.

ҲАР БИР КУНИМИЗ ЗАРБДОР БЎЛСИН

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ ПАХТАКОРЛАРИ ПАХТА ТАЙЁРЛАШ ПЛАНИНИ

РЕСПУБЛИКАДА БИРИНЧИ БЎЛИБ БАЖАРДИЛАР

Тошкент областининг пахтакорлари Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXVI съездининг қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг йўл-йўриқларидан келиб чиқадиган вазифаларни бажара бориб, ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошириш учун мусобақани кенг авж олдириб, комплекс агротехника тадбирларини ўз вақтида ва сифатли ўтказдилар, шу йилнинг мураккаб об-ҳаво шароитида муносиб маҳорат, қатъият ва матонат намуналарини кўрсатдилар, пахтадан барвақт ва мўл ҳосил етиштирдилар, пахта йиғим-теримини намунали ўтказиб, пахта тайёрлаш планини 14 октябрь куни республикада биринчи бўлиб бажардилар. Тайёрлов пунктларига 425 минг тоннадан зиёд «оқ олтин» етказиб берилди. Ҳозиргача ҳар гектар ердан 31,4 центнер пахта йиғиштириб олинди, унинг 95 процентдан кўпроғи биринчи сортларга топширилди. 350 минг тонна ёки тайёрланган пахтанинг 83 проценти механизмлар ёрдамида йиғиштириб олинди. Бир пахта териш машинасининг ўртача иш унуми 123 тоннадан ошиб кетди.

Областнинг ҳамма районлари пахтакорларнинг меҳнат ғалабасига муносиб ҳисса қўшди.

Бўка, Ғалаба, Пискент, Ўрта Чирчиқ, Коммунистик районларининг меҳнаткашлари юксак уюшқоқлик намуналарини кўрсатдилар. Улар давлатга пахта сотиш йиллик халқ хўжалик планларини республикада олдингилар қаторида бажариб, ҳозир етиштирилган бутун ҳосилни йиғиб-териб олишни тезроқ тугаллаш, юксак социалистик мажбуриятларни бажариш учун кураш олиб бормоқдалар. Оққўрғон, Бекобод, Чиноз ва Янгийўл районларининг хўжаликлари пахта тайёрлаш йиллик планини бажариш арафасида турибдилар.

Коммунистик районидаги «Политотдел», Янгийўл районидаги «Коммунизм», Бекобод районидаги Ленин номли, Ғалаба районидаги «Победа» ва «Ленинград», Бўка районидаги «Коммунизм» ва «Октябрь 40 йиллиги», Оққўрғон районидаги «Ленинизм» ва Охунбобоев номли, Пискент районидаги «Гулистон», Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхозлар ва бошқа хўжаликларнинг коллективлари пахта тайёрлаш йиллик планларининг муддатидан илгари бажарилишини таъминлаб, ҳар гектар ердан 40—47 центнердан ҳосил олдилар.

Ўнлаб бригадалар ҳозиргача ҳар гектар ердан 50—56 центнердан хирмон кўтардилар.

Областнинг барча шаҳарлари ва районларидаги саноат корхоналари, ташкилотлар ва ўқув юртларининг коллективлари областнинг давлатга пахта сотиш йиллик планини муваффақиятли бажаришига муносиб ҳисса қўшдилар. Улар пахтакорларга ёрдам бериш учун бориб, ҳосил йиғим-теримида фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Область меҳнаткашлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Мурожаатига амалий ишлар билан жавоб бериб, етиштирилган бутун ҳосилни тез ва нобуд қилмай йиғиб-териб олиш учун астойдил кураш олиб бормоқдалар. Область пахтакорлари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, давлатга пландан ташқари қўшимча равишда камида 75 минг тонна пахта топширишга ва республика хирмонига ярим миллион тонна Тошкент пахтасини етказиб беришга қарор қилдилар.

МАСЪУЛИЯТЛИ ПАЛЛА

Республикамиз пахтакорлари учун ғоят масъулиятли бўлган шу дамларда ҳар бир оташқалб кишиш пахтакорларга мададкор бўлмоқда. Йиғим-теримнинг шу долзарб кунларида ҳамма қатори бизнинг ниҳоғимиз ҳам пахтазорларга қаратилган.

Серқуёш Ўзбекистон пахтакорлари ҳамиша ўз аҳдларига вафо қилиб келганлар. Улар партия ва ҳукуматимизнинг чексиз ғамхўрлигига жавобан бу йил ҳам зўр илҳом билан меҳнат қилмоқдалар. «Оқ олтин» хирмони учун курашда биз шаҳарликлар ҳам актив қатнашишга интиламиз. Республика партия ва ҳукуматининг Мурожаатига жавобан пахта тайёрлаш суръатларини оширишга, ҳар бир дақиқадан унумли фойдаланишга биз ҳам ўз ҳиссамизни қўшмоқдамиз. Бизнинг районимиз ишчи-хизматчилари «Оқ олтин» районни пахтакорларига амалий ёрдам кўрсатишяпти. Сирдарё областида бизнинг ўнлаб автолетучкаларимиз қишлоқ механизаторларига ёрдам беряпти.

Корхона ишчи-хизматчилари эса Усмон Юсупов номли совхоз пахтакорларига мададкор бўлмоқдалар. Бизнинг оталиғимиздаги бу совхозда кўчма ремонт устахонаси ишлаб турибди. Пайвандчи А. Каримов, слесарь Ю. Горянин ва бошқалар йиғим-теримда механизаторларга ёрдам бериб, уларнинг олқишига сазовор бўлишяпти. Қишлоқ меҳнаткашлари шаҳарликларнинг ёрдамидан миннатдор бўлмоқдалар. Бу эса ҳар биримиз учун ёқимлидир. Шуниси диққатга сазоворки, улар корхонамиз вакилларига барча шарт-шароитларни муҳайё қилишган.

М. ПОЛИТАЕВ,
«Компрессор» заводи асбобсозлик цехи партия ташкилотининг секретари.

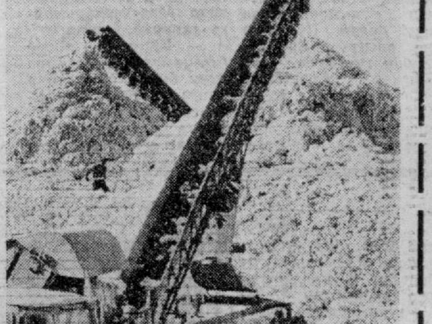

Пойтахт области пахта далаларида. Бўка районидаги «Партия XIX съезди» колхози далаларида йиғим-терим жадал суръатлар билан давом этмоқда. Ҳосилнинг сўнгги граммигача йиғиштириб олишда хўжалик деҳқонларига Тошкент маиший хизмат корхоналарининг коллективлари яқиндан ёрдам беришяпти.

* * *

ЮҚОРИДАГИ СУРАТДА: ҳашарчилар хирмонда.
ПАСТДАГИ СУРАТДА: Пискент районидаги «Оқ тепа» пахта тайёрлаш пунктида.

М. Нуриддинов фотолари.

Микрорайон жамоли

Пойтахтимизнинг Пишпек кўчасида қад ростлаётган янги микрорайон шу кунларда қизғин қурилиш майдонига айланиб қолган. Бу ерда тер тўкаётган Тошкент қурилиш Бош бошқармаси 4-трестига қарашли 19-бошқарманинг Константин Кубанцев бошлиқ коммунистик меҳнат бригадасининг хизмати, айниқса катта бўлмоқда.

Бригада коллективи бу микрорайонда қурилган турар-жой биноларида асосий ишни бажариб келмоқда. Хўжалик методи ҳисобида ишлаш бригаданинг тежамкорликка эришишини таъминламоқда.

БУГУН

ана шу коммунистик меҳнат бригадаси яна бир тўрт қаватдан иборат 105 хонадонга мўлжалланган турар жой биносининг умумий қурилиш ишларини ниҳоясига етказди. Бригада коллективига мазкур бошқарманинг пардозчилар ҳамда монтажчилар бригадалари ёрдам беришмоқда.

Бу ерда бунёдга келаётган осмонўпар бинолар микрорайон ҳамда кўчани тобора кўркамлаштирмоқда.

БОЛАЛАР ҚУВОНЧИНИ КЎЗЛАБ

В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида кенг халқ истеъмоли буюмларини ишлаб чиқаришга катта аҳамият берилмоқда.

БУГУН

Ўзбекистон давлат стандартлари бошқармаси ана шу бирлашма коллективига яна икки маҳсулотни давлат Сифат белгиси билан ишлаб чиқариш юзасидан гувоҳномалар тақдим этди.

Янги буюмлар болаларнинг комбинациялаштирилган аравачалари ва боғларда училадиган арғимчоқдир.

Эндиликда корхонанинг 10 хил кенг истеъмол буюмлари ана шундай давлат Сифат белгиси билан чиқарилмоқда.

тонгги газеталарда

КПСС XXVI съезди қарорлари асосида ижтимоий фанларни ўқитишни, студент ёшларни коммунистик руҳда тарбиялашни янада яхшилаш, марксча-ленинча назариянинг актуал проблемаларини тадқиқ қилишни ривожлантириш билан боғлиқ масалалар ижтимоий фанлар кафедралари мудирларининг 14 октябрь куни Катта Кремль саройида очилган Бутуниттифоқ кенгаши диққат марказида турибди.

Кенгаш ишида КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудирлари, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари, иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари, ўлка ва область партия комитетларининг секретарлари, фан ва ўқув юртлари бўлимларининг мудирлари, олимлар, министрлик ва идораларнинг раҳбар ходимлари, мамлакатдаги етакчи олий ўқув юртларининг ректорлари ва партия ташкилотларининг секретарлари иштирок этмоқдалар.

Кенгашни КПСС Марказий Комитетининг секретари М. В. Зимянин очди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси фахрий президиумга сайланди.

Кенгаш аҳли самимий кутиб олган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари М. А. Суслов нутқ сўзлади.

Кенгаш ҳақидаги тўлиқ ҳисобот ва доклад тонгги газеталарда эълон қилинган.

Оила-мактаб жамият

оқшом суҳбатлари

РОСТГЎЙЛИК — ФАЗИЛАТ

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи Ж. Исмоиловнинг юқоридаги сарлавҳали мақоласида болаларни тўғри тарбиялаш, уларга ҳалоллик, ростгўйлик, софдиллик каби инсоний фазилатларни сингдириш учун ота-она қандай йўл тутиши ҳақида, ота-онанинг ўзаро муносабати, уларнинг маънавий қиёфаси болалар онгида қандай из қолдириши тўғрисида мулоҳаза юритилади.

●

«ИНСОН—ҲАЁТ ГУЛТОЖИ»

Бугун ана шу анкета саволларига Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институтининг кафедра мудири, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан ва техника арбоби, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги Мақсуда Хожиновaнинг жавоблари эълон қилинмоқда.

●

СИЗ КИМ УЧУН ЯШАЙСИЗ?

Фалсафа фанлари кандидати, доцент С. Алимовнинг шу сарлавҳали мақоласида одамлардан одамийликни дариғ тутмайдиган олийҳимматли ҳамшаҳримиз — Мавжуда опа Низомованинг инсонларга меҳрибон муносабати ҳақида ҳикоя қилинади.

●

ТЎЙ ҚОЛДИРИЛДИ

Газета мухбири А. Эгамназаровнинг мақоласида манмансираб тўйларда ортиқча сарф-харажатларга йўл қўяётган айрим кимсалар танқид ўти остига олинади.

УМРИ БОҚИЙ ДЎСТЛИК

●

ТУРКМАНИСТОН АЁЛЛАРИ ДАВРАСИДА

БУГУН

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Раҳима Аминова бошчилигидаги ўзбек олимлари ва лекторлари делегацияси қардош Туркманистон аёллари даврасида бўлгандан кейин Тошкентга қайтиб келди.

Делегация бошлиғи Р. Аминова қардош ўлкада «Ўзбекистон хотин-қизлари коммунизмнинг актив қурувчилари» мавзусида суҳбатлар ўтказди. Ўзбек зиёли аёлларининг бошқа мавзулардаги суҳбатлари ҳам кўп жойларда тингловчиларга манзур бўлди.

Ўзбекистон вакиллари «Билим» жамияти правлениеси йўли билан у ерда КПСС XXVI съезди қарорларини пропаганда қилиш юзасидан олиб борилаётган катта пропаганда ишлари билан ҳам яқиндан танишдилар.

• Шу куннинг репортажи

АГАР ДЎСТИНГ ПАХТАДА БЎЛСА...

- **Ишчи коллективининг пахтакорларга ёрдами**
- **Далаларда зарбдорона меҳнат қилишяпти**
- **График бузилмайди**

«Узбекхлопкомаш» бирлашмасига кираверишда ҳар куни одамлар тўда бўлиб турганини кўриш мумкин. Уларнинг ташқи кўриниши пахта йиғим-теримига кетишаётганини шундоққина айтиб туради. Улар бир кунга боришади. Бошқа — 44 кишилик группа эса Ғалаба районидаги Энгельс номли колхозга узоқ муддатга ҳашарга кетган.

—Биз пахта йиғим-терими мавсумининг муҳимлигини тушунган ҳолда ҳашарчиларимиз учун иложи борича қулайликларни яратишга ҳаракат қилдик,—дейди бирлашма бош директорининг кадрлар бўйича ўринбосари Александр Наумович Винаров. — Одамларни этик, коржома, кўрпа-ёстиқ билан таъминладик. Корхона энг зарур маҳсулотларни етказиб беришда ёрдам қиляпти. Бундан ташқари ўртоқларимизга рангли телевизор юборишни лозим топдик.

Одамлар ҳақидаги бундай ғамхўрлик уларнинг пахта далаларидаги меҳнати натижасига таъсир этмай қолмаяпти. Ҳозир завод ишчилари кунига ўртача 65 килограммдан пахта теришяпти. Ҳашарчиларнинг кўпчилиги пахтани биринчи бор тераётганини эътиборга олганда, бу юксак кўрсаткичдир.

Бирлашма партия, касаба союз комитетлари, корхона маъмурияти колхоз раҳбарлари билан мунтазам алоқа қилиб турибди. Хўжаликка бирлашма партия комитети секретари Н. Н. Кашубин, касаба союз комитетининг ўринбосари А. С. Байбаков ва бошқа раҳбар ўртоқлар бир неча марта бориб келишди.

Уларнинг ҳаммаси салмоқли ёрдам кўрсатилаётганлиги учун колхоз партия комитетида миннатдорчилик сўзларини эшитишди. Колхозда «Узбекхлопкомаш» заводи ишчи ва хизматчиларининг ишидан ҳам, интизомлари ва дам олишни яхши ташкил этаётганликларидан ҳам мамнун бўлишяпти.

Беихтиёр шундай савол туғилади. Шунча одамнинг йўқлиги бирлашмадаги ишлаб чиқариш жараёнига салбий таъсир кўрсатмайдими? Коллектив йилнинг сўнгги кварталида иккинчи ва учинчи кварталдаги сингари юқори кўрсаткичга эришиб, асосий техник-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича планни бажараоладими? Меҳнат муваффақиятлари учун бирлашма коллективига Куйбишев район партия комитети, район ижроия комитети ва район комсомол комитетининг кўчма Қизил байроғи абадий қолдирилган. Бу зиммага катта масъулият юклайди.

—Биз бу мавсумдаги қийинчиликларни олдиндан билгандик,—дейди А. Н. Винаров — Биринчи навбатда группани асосан инженер-техник ходимлардан ташкил этиш мақсадга мувофиқ, деган қарорга келдик. Лекин ўзаро ҳамкорлик ва бир-бирининг ўрнида ишлаш бўлмаганда уларнинг йўқлиги ҳам салбий таъсир кўрсатарди.

Бирлашмада бу масаланинг ҳам иложи бўлди. Масалан, бош конструктор бўлимини олайлик. Ёш, талантли инженер Игорь Лабойко пахта теримига кетди. Хўш, унинг ишлари кимга қолди? Игорнинг бир қисм ишини Пётр Голенко қила бошлади. Албатта, унга ҳам енгил бўлмади. Лекин ҳозир ўзи шундай пайт—агар ўртоғинг пахтага кетган бўлса унинг ишини сен бажаришинг керак.

Корхонада шундай қилишяпти. Бу эса ўз навбатида инженер Светлана Кимга ва информация маркази ходимлари эр-хотин Н. ва А. Столупинларга ва бошқа кўплаб ўртоқларга пахта майдонларида бемалол меҳнат қилиш имконини бермоқда. Бошқа ҳамма бўлимлар бир маромда ишлаяпти. Фақат иш бироз тиғиз бўлиб қолди, баъзан етти соат ўрнига 8-9 соат ишлашга тўғри келади.

—Мана шуларга қарамасдан биз ҳар куни пахтага одам юбориб турибмиз,— дейди А. С. Байбаков.—Албатта, булар асосий касблаги ишчилар эмас, лекин бу кучлар ҳам ишлаб чиқаришнинг узлуксиз давом этишида ғоят зарур кишилардир. Айтмоқчиманки, уларнинг йўқлиги ишлаб чиқаришга сезиларли таъсир кўрсатмаяпти. Барча участкаларда, цехларда иш бир маромда боряпти. Бунда ҳам ўзаро ҳамкорлик, ёрдам қўл келяпти.

Бунга яна шуни қўшимча қилиш мумкинки, пахта йиғим-теримига корхона қошидаги 30-ҳунар-техника билим юрти ўқувчилари ҳам кетишди. Улар ҳам завод даргоҳига қадам қўймасдан «Ўроқ ва Болға» иттифоқининг кучини ҳис этишади.

... Иш одатдагидек давом этмоқда. Корхонада пахта тозалаш саноати учун энг янги ускуналар ишлаб чиқарилмоқда, осуда кабинетларда маҳсулотларнинг янги моделлари яратилмоқда.

БУГУН

автобус яна «Узбекхлопкомаш» дарвозасидан йўлга тушди. Бу автобусда пахта йиғим-теримида қатнашишни ўзининг ватанпарварлик бурчи деб билган кишилар боряпти. Улар бу нарса коллектив шон-шуҳратини оширишни ҳам яхши билишади.

Л. СПИРИДОНОВ,
Тошкент олий партия мактаби қошидаги республикалараро журналистика курси тингловчиси.

БАЙРОҚДА ОРДЕН

Ўрта Осиё темир йўлининг кўпминг кишилик коллективи ўтган беш йилликда баланд руҳ билан ижодий меҳнат қилди. Магистрал меҳнаткашларининг куч-ғайратлари ажойиб самарани берди. Юк ташиш ҳажми анча кўпайди, иш унуми ошди, пландаги кўпгина марралардан ўзиб кетилди. Ўрта Осиё темир йўли халқ хўжалик юкларини ва пассажирларни ташиш, юксак техник иқтисодий кўрсаткичларни таъминлаш юзасидан ўнинчи беш йиллик топшириқларини бажаришда эришган катта муваффақиятлари учун Октябрь Революцияси орденига сазовор бўлди. 14 октябрь куни Тошкентда бўлиб ўтган тантанали йиғилиш шу юксак мукофот топширилишига бағишланди.

Йиғилиш аҳли ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросини йиғилишнинг фахрий президиумига баланд руҳ билан сайлади.

Йиғилишда СССР темирйўллар министри И. Г. Павловский нутқ сўзлади. Партия режаларини муваффақият билан амалга ошираётган совет халқининг ютуқларига темирйўлчилар муносиб ҳисса қўшмоқдалар, деди у. Юк ташиш шу йил тўққиз ойининг ўзидагина бултурги шу даврга нисбатан 33 миллион тонна кўпайди, юк жўнатиш, юк обороти, реализация этилувчи маҳсулот ҳажми юзасидан белгиланган планлар ошириб бажарилди. СССР транспорт тармоғининг илғор бўлимларидан бири — Ўрта Осиё темир йўли меҳнаткашлари эришган ютуқлари билан фахрланишга ҳақлидирлар. Янги беш йилликда Ўрта Осиёнинг пўлат магистралларида юк обороти ва пассажир обороти дадил кўпайиб боради, вагонлардан юк тушириш ва уларни тайёрлаш кўпаймоқда, поезднинг ўртача вазни ва вагонга тушадиган статик нагрузка каби муҳим кўрсаткичлар яхшиланди.

Ўн биринчи беш йиллик мамлакат темир йўлларини комплекс программа асосида ривожлантиришнинг муҳим босқичи бўлади. Ўртоқ Л. И. Брежнев КПССнинг XXVI съездида комплекс программанинг зарурати тўғрисида гапирганди. Шунингдек конкрет вазифалар белгилаб олиндики, уларни ҳал этиш танг жойларни йўқотишга имкон беради, бутун тармоқни янги марраларга олиб чиқади. Капитал маблағлар ҳажми, йўлларни электрлаш суръатлари ғоятда ошади, ўнлаб катта-катта узеллар, ремонт заводлари реконструкция қилинмоқда, темирйўлчилар учун уй-жой ва маданий-маиший объектларни ишга тушириш ғоят кўпаймоқда. Ўрта Осиё магистралида ҳам катта-катта ўзгаришлар рўй беради. Бу ерда иккинчи йўл қурилиши авж олдириб юборилади, янги-янги корхоналар ва вокзаллар қад кўтаради, автоблокировка ва диспетчерлик марказланишини жорий этиш тезлашади.

Нотиқ Ўрта Осиё темирйўлчиларига хос хислатларни айтиб ўтди — улар илғор тажрибаларни ижодий, ишчанлик билан жорий этишга ўрганиб қолганлар, улар бу тажрибаларни бойитишга кўпгина ҳисса қўшмоқдалар. Белоруссия темир йўли меҳнаткашларининг ютуқларидан моҳирлик билан фойдаланиб, юк ва пассажир ташишни маршрутлаш юзасидан иттифоқ бўйича эришилган ўртача даражадан анчагина ошиб кетишга муваффақ бўлдилар. Жанубий Ураллик ҳамкасблардан вагонлардан яхшироқ фойдаланиш ва юкларни яхшироқ сақлаш ишлари ўрганилди. Ҳозир Львов йўлининг юк жўнатувчилари ва юк олувчилари ўртасида ҳамкорлик қилиш юзасидан КПСС Марказий Комитети маъқуллаган тажриба ўзлаштириляпти. Бу орада бутун тармоқ мева ва сабзавот ортиш илғор технологиясини қабул қилмоқда. Бу технология вагонлардан фойдаланишни қарийб 40 процент оширишга имкон беради. Ўрта Осиё йўлида тепловозларни ишлатиш ва ремонт қилиш борасида ярим аср мобайнида орттирилган тажрибалар мамлакатнинг бутун темирйўлчиларига кўмак бермоқда.

Юксак мукофот иш мумкин қадар кўпроқ самарали бўлиши учун ҳамма ишлар қилинган — қилинмаганлигини, масъулият ва интизом ҳамма ерда ҳам ҳозирги талаблар даражасидами-йўқми таққослаб кўришни тақозо этади. Ўрта Осиё магистралининг меҳнаткашлари анчагина жиддий вазифаларни ҳал этишлари, жумладан, вагон юкини бўшатиш ва вагон оборотини тезлатишлари, бўш вагонларни тезроқ топширишлари, поездларнинг қатнови графикларини аниқ бажаришлари, уларнинг участка тезлиги ва техник тезлигини оширишлари, пассажирларга хизмат кўрсатиш сифатини юксалтиришлари керак. Октябрь Революцияси орденли Ўрта Осиё темир йўли коллективи ўз олдига қўйилган вазифаларни шараф билан адо этиб, КПСС XXVI съезди қарорларини бажаришга муносиб ҳисса қўшажагига шубҳа йўқ.

И. Г. Павловский йиғилиш аҳлининг гулдурос қарсаклари остида Октябрь Революцияси орденини Ўрта Осиё темир йўли байроғига қадаб қўйди. Министр магистрал коллективини самимий қутлади, унга меҳнатда янги-янги муваффақиятлар тилади.

Йиғилишда сўзга чиққан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети секретари И. Г. Анисимкин, Ўрта Осиё темир йўли бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. М. Қодиров, Тошкент локомотив депосининг машинисти, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Х. Исамуҳамедов, йўл Ашхобод бўлимининг поезд диспетчери А. В. Белугин, Қирғизистон Компартияси Ўш область комитети бўлимининг мудири А. А. Сидиқов, Мари станциясининг инженери М. Яшимова, Душанба станцияси узел партия комитетининг секретари Н. С. Валюк темирйўлчилар меҳнатига берилган юксак баҳо учун партия ва ҳукуматга, ўртоқ Л. И. Брежневга чуқур миннатдорчилик билдирдилар. Магистрал ходимлари магистралнинг юк ташиш ва юк ўтказиш қобилиятини ошириш борасидаги катта кўламдаги ишларни давом эттирмоқдалар. Нотиқлар юк ташиш ҳажмининг ўсиш суръатлари янги беш йилликнинг дастлабки 9 ойининг ўзидагина пландан икки баравар ўзиб кетганлигини, юк олувчиларга яна 1,5 миллион тоннадан кўп юк элтиб берилганлигини — темир йўл шу кўрсаткич юзасидан ишлаб чиқариш программасига нисбатан 5 кун олдинда эканлигини маълум қилдилар. Музокараларда темир йўлчилар ўртасида социалистик мусобақа кенг қулоч ёйганлиги тўғрисида, ҳаракат аниқлиги ва уюшқоқлигини ошириш зарурлиги, юк олувчилар билан юк жўнатувчилар ўртасида ишчи эстафетаси принципига биноан ҳамкорликни мустаҳкамлаш тўғрисида гапирилди. Нотиқлар темирйўлчилар бундан буён ҳам ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини оширишга, КПСС XXVI съезди қарорларини бажаришга салмоқли ҳисса қўшиб, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олишга маҳкам бел боғлаганликларини айтдилар.

Йиғилиш аҳли КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневга баланд руҳ билан табрикнома қабул қилди.

Йиғилишда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети иккинчи секретари Л. И. Греков, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюроси аъзолигига кандидатлар Л. Н. Мелкумов, У. Умаров, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раисининг ўринбосари А. Р. Хўжаев қатнашдилар.

(ЎзТАГ).

Сиз чапдаги суратда кўриб турган Мавжуда Файзиева олти йилдан бери «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасида самарали меҳнат қилиб келади. У беш йиллик планини тўрт йилда бажариш мажбуриятини олган.

* * *

Ўнгдаги суратда «Юбилейний» марказий спорт зали қошида бунёд этилаётган спорт комплекси биноси қурилишида актив қатнашаётган илғор монтажчи Абдуҳамид Тўйчиевни кўриб турибсиз. У кунлик нормасини мунтазам равишда ортиғи билан адо этиб, ҳамкасбларига ўрнак бўлмоқда.

Ҳ. Мирзакаримов ва М. Нуриддинов фотолари.

Тошкент қурилиш Бош бошқармасининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли 159-қурилиш трести республикамиз пойтахтининг энг кўҳна бунёдкорлик ташкилотларидан биридир. Трест ташкил этилганидан буён ўтган сал кам чорак асрлик давр мобайнида бу ерда пойтахтимиз қурилиш ишлаб чиқаришининг энг тажрибали мутахассислари, раҳбар кадрлари етишиб чиқди. Трест базасида бир қатор янги қурилиш ташкилотлари ташкил топди. Бугунги кунда ушбу трест бунёдкор қурувчилари республикамиз пойтахтини янада ободонлаштириш, янги архитектура иншоотлари қуриш соҳасида амалга ошираётган ишлар кўлами янада салмоқли.

Мухбиримиз трест бошқарувчиси Козим Носирович ТУЛАГАНОВ билан учрашиб, пойтахтимизнинг ана шу йирик қурилиш ташкилоти бунёдкорлари амалга ошираётган ишлар миқёси, съездлар йили план-топшириқларини муваффақиятли бажариш борасидаги ютуқ ва муаммолари ҳақида бир неча савол билан мурожаат қилди:

• Барвақт қурамиз, барвақт ўзлаштирамиз

БИНОКОРЛАРНИНГ БУНЁДКОРЛИК БУРЧИ

— Козим Носирович, беш йилликнинг дастлабки йилида трест коллективи амалга ошираётган бунёдкорлик ишларининг кўламлари ҳақида гапириб берсангиз?

— Трестимиз асосан уй-жойлар, мактаблар, болалар боғчалари қуриш бўйича катта тажриба тўплаган. Эндиликда пойтахтимизда кўп қаватли каркас-панелли уйлар қуришга ихтисослашиш бўйича катта иш олиб боряпти. Йилнинг ўтган даври мобайнида 30 минг квадрат метрдан ортиқ шундай уйларни қуриб фойдаланишга топширдик. Бундан ташқари, пландаги битта мактаб ўрнига иккита мактабни янги ўқув йили олдидан ўқувчиларга туҳфа этдик. Улардан бири «Марказ— 26» кварталида, иккинчиси эса Юнусобод турар жой массивида бунёд этилди. Шунингдек, кўплаб тўққиз қаватли биноларнинг дастлабки қаватларида магазинлар, маданий-маиший объектлар ишга туширилди.

Қурилиш-монтаж ишлари кўлами бўйича тўққиз ойлик бош пудрат ишлари плани ҳам ошириб адо этилди. Шу давр мобайнида бош пудрат бўйича пландаги 16,2 миллион сўмлик ўрнига 17,1 миллион сўмликдан кўпроқ бунёдкорлик ишлари амалга оширилди. Бу планга нисбатан 105,2 процентни ташкил этади. Ўз кучларимиз ҳисобига иш бажариш топшириғи 108,7 процент бажарилиб, пландаги 9,3 миллион сўмлик ўрнига 10,1 миллион сўмликдан кўпроқ қурилиш ишлари амалга оширилди. Бундан ташқари, трестимиз базасидаги темир-бетон буюмлари заводида 13,7 миллион сўмликдан кўпроқ товар маҳсулоти ишлаб чиқарилди.

Шу кунларда «Марказ— 14» кварталида «Зангори экран» ателеьеси, Високовольт массивида теннис корди, Энгельс кўчасида эса Тошкент алоқа электротехника институти студентлари учун иккита ётоқхона, Хоразм кўчасида республика радио уйининг маъмурий-студия корпуси, Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш министрлиги 4-Бош бошқармаси учун Луначарский шоссесида 200 ўринли кардиология корпуси каби муҳим объектлар қурилишида сўнгги бунёдкорлик ишлари амалга ошириляпти. Улар тез орада фойдаланишга топширилади.

Бундан ташқари, трестимиз бинокорлари йилнинг тўртинчи кварталида фойдаланишга топширилиши кўзда тутилаётган бир қатор муҳим объектлар қурилишини ҳам олиб боришмоқда. Акмал Икромов районидаги Тўқимачи кўчасида қад кўтараётган 320 ўринли болалар боғчаси, Пушкин кўчасида қурилаётган 140 ўринли боғча, «Олмазор» микрорайонидаги тўққиз қаватли синчли-панелли уйлар ва бошқа объектлар шулар жумласидандир.

— 159-қурилиш трестида кўпгина ишлаб чиқариш пешқадамлари, бир беш йилликда икки беш йиллик топшириқни бажаришга аҳд қилган ташаббускор қурувчилар ишлашади. Уларнинг бугунги кунда қўлга киритаётган ютуқлари билан таништирсангиз.

— Шу йилнинг бошларида республикамизнинг ўн беш илғор қурувчиси бир беш йилликда икки беш йиллик топшириғини бажариш учун бошлаган ташаббусга трестимизнинг кўплаб бригадалари қўшилдилар. 10-қурилиш бошқармасининг Р. Гайнуллин, 9-қурилиш бошқармасининг В. Миллер, 22-қурилиш бошқармасининг В. Вороновлар етакчилигидаги ана шу ташаббусга қўшилган злобинчи бригадалари ҳозирнинг ўзидаёқ 1983 йил ҳисобига меҳнат қилишмоқда. Ринат Гайнуллин бошлиқ бригаданинг 16 кишилик коллективи ўтган беш йилликда ҳам икки беш йиллик топшириқни бажарган эди. Бригада етакчиси ана шу ютуқлари учун яқинда Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан тақдирланди. Бу ташаббускор бригаданинг моҳир монтажчилари ҳозир Энгельс кўчасидаги тўққиз қаватли ётоқхона комплекси қурилишини олиб боришяпти. Вячеслав Миллер бошлиқ бригада эса тўққиз қаватли синчли-панелли уйларни тез ва соз қуришда катта тажрибани қўлга киритган. Улар ҳозир «Олмазор» микрорайонида ана шундай муҳташам уй-жой биносини муддатидан илгари фойдаланишга топшириш учун ҳаракат қилишмоқда.

22-қурилиш бошқармасининг В. Воронов бошлиқ бригадаси амалга ошираётган ишлар кўламини алоҳида таъкидлашга тўғри келади. Бу бригаданинг 28 қурувчиси бор. Улар икки звенога бўлиниб «Халқлар дўстлиги» проспектидаги тўққиз қаватли уйни кечаю-кундуз узлуксиз поток усулида бунёд этишмоқда. Уч сменада ишни пухта ташкил этган бригаданинг ҳар бир қурувчиси бир ярим ҳиссадан иш бажаришга муваффақ бўлишмоқда. Бу бригада коллективи ҳам икки беш йиллик топшириқни бажариш ниятида тер тўкмоқда. 9-қурилиш бошқармасининг Қўчқор Йўлдошев бошлиқ бригадаси синчли-панелли уйларнинг ғишт ва бетон ишларини амалга оширади. «Олмазор» микрорайонида уй қураётган Йўлдошев бригадасида ҳозир 22 киши меҳнат қилмоқда. Шуни айтиш диққатга сазоворки, Қўчқор ака Йўлдошев етакчилик қилаётган бригадада мураббийчилик ҳаракатига катта аҳамият бериб келиняпти. Бу бригадада касб ўрганган, бинокорлик маҳоратини эгаллаган кўплаб қурувчилар эндиликда мустақил равишда ўзлари бригадаларни бошқаришмоқда.

— Қурилишни ташкил этишнинг прогрессив формаси бўлган бригада пудрати методи қандай самара беряпти? Бу бригадаларда ва умуман трест меҳнат коллективларида қурилиш ишларининг сифатини яхшилаш учун қандай тадбирлар кўрилмоқда?

— Дарҳақиқат, бригада пудрати методи иттифоқимизнинг фақат қурилиш ташкилотларидагина эмас, бошқа соҳа ишлаб чиқариш тармоқларида ҳам ўзини яхши оқлаган. Тошкент қурилишларида Злобин усули жорий этила бошлаганда, бизнинг трестимизда ҳам биринчилардан бўлиб бу методга алоҳида эътибор берилди. Кўплаб бригадалар ана шу усулда ишлашга ўтказилди. Йил сайин пудратчи бригадаларда ишни ташкил этиш, қурилиш ишларини тез ва соз олиб бориш бўйича етарли тажриба тўпланиб, объектларни ўз муддатида фойдаланишга топшириш имкониятлари ошиб борди. Бу йил яна олтита бригада Злобин методида ишлашга ўтказилди. Трест бўйича эса жами 30 бригада коллективи хўжалик ҳисоби самараларидан оқилона фойдаланиб, вақт ва қурилиш материалларидан катта тежамкорликка эришаяптилар. Айни пайтда, пудратчи бригадаларда ишнинг сифати ҳам бошқа бригадаларга қараганда яхши бўляпти.

Бундан ташқари, трест бўйича қурилиш ишлари сифатини оширишга қаратилган қатор тадбирлар амалга оширилмоқда ва у яхши самара бермоқда. Масалан, ўтган йили фойдаланишга топширилаётган объектларнинг балл системасида ўртача баҳоси 3,7 баллни ташкил этган бўлса, бу йилнинг ўтган даври мобайнида 4 балдан ҳам кўпроқ баҳо билан объектлар фойдаланишга қабул қилинди. Ҳозир трест бўйича ҳафтада бир марта техника совети ўтказиляпти. Унинг йиғилишида асосан қурилиш ишларининг сифати ва техника хавфсизлиги масалалари муҳокама қилинади. Объектлардаги ҳақиқий аҳвол таҳлил этилиб, халқ назорати постларининг ахбороти тингланади. Бу йиғилишда йўл қўйилаётган нуқсонлар очиб ташланиб, уларни бартараф этиш йўллари белгиланади. Шу билан бирга ҳар кварталда бир марта ўтказилаётган бригада бошлиқларининг слётида ҳам сифат масаласи алоҳида кўриб чиқилади. Бунда биз объектларни яхши баҳога топшираётган бригада коллективларини мукофотлаймиз. Паст баҳо билан объектларни топшираётган ва сифатсиз иш бажараётганларга нисбатан муросасиз бўлинмоқда.

— Козим Носирович суҳбатимиз сўнггида кўп минг сонли трестингиз коллективи олдида турган долзарб масалалар ва муаммолар, янги режалар ҳақида газетхонларимизга гапириб берсангиз?

— Юқорида айтиб ўтганимдек, трестимиз яқин бир— икки йил ичида асосан каркас-панелли уйларни қуришга ихтисослашади. Бунинг учун ҳозирдан тайёргарлик ишлари олиб боріляпти. Йил сайин қураётган объектларимиз миқдорида уй-жойлар салмоғи ошиб боряпти. Бу биринчи навбатда трестимиз базасидаги 4-темир-бетон буюмлари заводини тубдан реконструкциялашни, уни модернизациялаш, янги индустриал асосда қурилиш материаллари ишлаб чиқадиган техника билан жиҳозлашни тақозо этади. Шу билан бирга, трестимизда яқинда ташкил этилган иккита янги бошқармани мустаҳкам ишчи кучи билан таъмин этиш, оёққа бостириш борасида кўпгина ишлар амалга оширилиши лозим.

Ишлаб чиқаришни ташкил этиш борасидаги муаммолар устида тўхталганда шуни айтиш лозимки, кўпинча Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети капитал қурилиш Бош бошқармаси томонидан аниқ муддатлари белгиланган объектларда жой тайёр эмаслиги учун қурилиш ишларини кечроқ бошлашга тўғри келяпти. Бу ўз навбатида объектларни норматив муддатлардагидан тиғизроқ вақт ичида шошилинч фойдаланишга топширилишига олиб келади. Масалан, ҳозирги кунларда келгуси йили қуриладиган бир қатор объектларда пойдевор ишлари бошланиши лозим эди. Қурилиш учун ажратилган территорияларнинг 80 процентдан кўпроғи ҳанузгача иш бошлашга тайёр эмас. Уларда эски уйларни бузиш, территория очиш масалалари тўла ҳал этилмаган. Бундай масалаларни ҳам кечиктирмасдан ҳал этиш муваффақият гаровидир.

Келгуси йили трестимиз ўзининг йигирма беш йиллигини нишонлайди. Ҳар йили пойтахтимизда 25 миллион сўмликдан кўпроқ қурилиш ишларини амалга ошираётган, янги меъморчилик комплексларини ишга тушириб, Тошкент ҳуснига-ҳусн қўшаётган кўп минг сонли бинокор қурувчиларимиз трестимиз ҳаётидаги ана шу муҳим санани янги ютуқлар билан нишонлайдилар. Тошкентнинг 2 минг йиллиги шарафига қурилаётган муҳташам объектларда ишни юксак сифатли амалга ошириб, улкан юбилейга муносиб туҳфа тайёрлайдилар.

Суҳбатни
М. АБДУЛЛАЕВ
ёзиб олди.

Беш йиллик вахтасида

БРИГАДА ИБРАТИ

Тошкент қурилиш Бош бошқармаси 2-уйсозлик комбинатининг 4-бошқармасида И. Ким бошлиқ комплекслашган коммунистик меҳнат бригадаси алоҳида ҳурмат-эътиборга сазовордир. Бригада бошқарма бўйича ўтказилаётган социалистик мусобақада пешқадамлик қилмоқда. Бригада пудрати методи қурувчиларнинг катта муваффақиятларга эришишларида қўл келмоқда.

Қурувчилар пойтахтимизнинг Қатортол кўчасида яқинда 155 хонадонга мўлжалланган турар жой биносини фойдаланишга тахт қилиб қўйган эдилар.

БУГУН

ана шу истиқомат масканининг 125 хонадонга мўлжалланган иккинчи объектида конструкциялар монтажи ниҳоясига етказилди.

Айниқса, А. Орипов, О. Ковалецкий сингари қурувчиларнинг меҳнати ибратлидир. Улар шу кунларда октябрь ойи планини бажариш арафасида туришибди.

ЯНГИ ЁТОҚХОНА

Тошкент қурилиш Бош бошқармаси 1-трестига қарашли 70-қурилиш бошқармасининг ўнлаб қурилиш бригадалари шу кунларда пойтахтимизнинг Студентлар шаҳарчасида Тошкент Давлат университети студентлари учун 9 қаватли ётоқхоналар қурилишини қизғин олиб боришмоқда. Ушбу бригадалар ўртасида, айниқса Холмат Солиҳов бошчилик қилаётган комсомол-ёшлар бригадаси пешқадамлик қилмоқда. Бу бригада коллективи ҳар кварталда 45 — 50 минг сўмлик қурилиш ишларини бажармоқда.

Қурувчилар йиллик планини ноябрь ойигача бажариб, ушбу вақт ичида яна 50— 60 минг сўмлик комплекс ишларни амалга оширмоқчилар. Бригадада Мунаввар Мингалиева, Ҳусниддин Насриддинов, Ўразали Нуъмонов каби қурувчилар кунлик нормаларини ортиғи билан бажариб, бошқаларга ўрнак бўлишмоқда.

Б. ХОЛДОРОВ.

«Ташхимсельмаш» заводи коллективи ўз зиммасига олган йиллик план-топшириқларни муддатидан илгари адо этиш учун социалистик мусобақани тобора авж олдириб меҳнат қилмоқда. Бу ерда бўлган киши кўплаб меҳнат илғорларини учратади. Улар орасида икки беш йиллик планини бир беш йилликда бажаришга аҳд қилганлар ҳам, келгуси йил ҳисобига маҳсулот топшираётганлар ҳам бор.

Сиз суратда кўриб турган пешқадам токарь Илья Гендельман ҳам корхонанинг пешқадам ишчиларидан саналади. Учинчи даражали Меҳнат Шуҳрати орденининг кавалери бўлган бу ишчи йиллик план-топшириқларини 7 ноябргача бажаришга аҳд қилган.

Ҳ. Мирзакаримов фотоси

Республика бўйлаб

Усмон Юсупов районидаги Автономов номли қўриқ совхозининг пахтакорлари менюсига балиқ таомлари қўшилди. Хўжалик ўзининг ярим гектарли кўлидан балиқ олади. Бу ерда оқ амур, дўнг пешона, зоғора балиқ етиштирилмоқда. Усмон Юсупов районидаги қўшни пахтачилик хўжаликлари — 10-, 21-, 22-совхозларда ҳам ҳовузлар пайдо бўлди.

* * *

Бойсун районидаги совхозларнинг тоғли яйловларига кўп километрли қувур ариқ ўтказилди. Бу магистрал Қайроқсой булоғидан бошланиб, довондан ошиб, 525 метр баландликка тикка кўтарилади. Қувур ариқ йигирма минг гектар яйловни суғориш имконини беради. Бу яйловлар 8 минг бош қўй ва эчкини боқишга мўлжалланган. Тоғли Бойсун қувур ариғининг иккинчи навбатини қуриш лойиҳаси тайёрлаб қўйилди.

* * *

Ўзбекистон ССР 50 йиллиги номли Наманган шойи газламалар комбинатининг ёш тўқимачилари пахтакорларга концерт қўйиб бериш учун бадиий агитация бригадаси туздилар. Ҳаваскор артистлар — «Тарона» ва «Гилос» ансамблларининг 20 нафар қатнашчиси, шунингдек пропагандистлар «Украина» совхозининг дала шийпонларига жўнаб кетдилар. Улар сиёсий ахборот берадилар, лекция ўқийдилар. СССР халқларининг ашула ва рақсларидан, замонавий ашула, рақслардан иборат концерт программасини намойиш этадилар.

(ЎзТАГ).

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ИСЛОҲОТ АМАЛДА

ГАВАНА. Куба меҳнаткашларидан икки миллиондан кўпроқ киши ёки мамлакатнинг меҳнат қобилиятига эга бўлган аҳолисининг 86 проценти иш ҳақи умумий ислоҳотининг неъматларидан фойдаланмоқда. Бу ислоҳот ўтган йилнинг июль ойида бошланган бўлиб, белгиланган графикдан ўзиб амалга оширилмоқда, Куба меҳнаткашларининг касаба союз маркази ана шуни хабар қилди.

Ислоҳотни ўтказишдан асосий мақсад — неъматларни тақсимлашнинг асосий принципини янада такомиллаштиришдан иборат. Бу неъматлар сарфланган меҳнат миқдори ва сифати билан белгиланади. Ислоҳот ижтимоий ва шахсий манфаатларни ҳар томонлама боғлаб олиб боришни таъминлашга, ҳар бир меҳнаткаш ишининг яхшиланишини рағбатлантиришга, меҳнатни ташкил этиш даражасини оширишга қаратилгандир.

Ислоҳотнинг амалга оширилиши туфайли аввало кам ҳақ оладиган категориялардаги ишчи ва хизматчиларнинг меҳнатига тўланадиган ҳақ кўпайди. Ислоҳот тугаллангандан кейин мамлакатда йиллик иш ҳақи фонди қарийб 670 миллион песо кўпаяди.

Куба корхоналарида коэффициентлар кенг кўламда жорий этилмоқда. Бу коэффициентлар иш шароитининг қийинлигига қараб, кечаси ва ишдан ташқари вақтда ишлаганлик учун иш ҳақига устама ҳақ тўлашни кўзда тутади.

ЯНГИ ЎҚУВ ЮРТИ

ПНОМПЕНЬ. Кампучия пойтахтида янги ўқув юрти очилди, бу малакали кадрлар тайёрлашда Кампучияга ёрдам бериш тўғрисида СССР билан КХР ўртасида тузилган битимларга мувофиқ ташкил қилинган ҳунар-техника марказидир. Совет ўқитувчилари марказнинг тўртта факультетида Кампучия йигит ва қизларини турли ишчи касбларига ўргата бошладилар. Янги ҳунар-техника маркази— бу йил Кампучияда Совет Иттифоқининг ёрдами билан очилган иккинчи ўқув юртидир. Яқинда Пномпенда Кампучия — Совет дўстлиги олий политехника институти ишлай бошлади. КХРда пол-потчилар режимидан мерос бўлиб қолган малакали кадрларнинг кескин тақчиллигини бартараф этиш юзасидан СССР, Вьетнам ва бошқа социалистик мамлакатлар ёрдами билан иш олиб борилмоқда.

РЕСПУБЛИКАНИНГ АТОМ ЭНЕРГЕТИКАСИ

ПРАГА. Ҳар йили 440 минг киловатт қувватли янги энергетика блоки ишга туширилиши керак. Бошланган ўн йилликда Чехословакия атом энергетикасининг ўсиш суръатлари ана шундай. 1990 йилга бориб мамлакатда ҳосил қилинадиган жами электр энергиясининг учдан бир қисми атом электростанциялари ҳиссасига тўғри келади.

Тинч атом республика ҳаётига мустаҳкам сингиб кетди, энергиянинг ишончли ва хавфсиз манбаи бўлиб қолди. Атом электростанцияларини такомиллаштириш, уларнинг машина-ускуналари пишиқлигини ошириш иши доимо давом эттирилмоқда. Бу ишни Прага яқинида жойлашган Ржеж шаҳридаги ядро тадқиқотлари институти олиб бормоқда. Институт лабораториялари Чехословакия халқ хўжалигининг энг ёш тармоғи бўлган атом машинасозлигига хизмат кўрсатмоқда. Совет Иттифоқининг ёрдами туфайли, Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши доирасида ҳамкорлик қилиш ва кооперация туфайли республика атом электростанциялари учун комплект машина-ускуналар ишлаб чиқарадиган жаҳондаги камдан кам мамлакатлар қаторига чиқиб олди. Реакторларнинг корпуслари учун пўлат Кладнода эритилмоқда, Острава металлурглари эса қуймалар тайёрламоқда, Пльзень шаҳридаги В. И. Ленин номли «Шкода» машинасозлик комбинатининг усталари пайвандлаш ва тўла ишлов бериш операциясини бажармоқдалар.

Ядро тадқиқотлари институтининг олимлари ишлаб чиқаришнинг ҳамма босқичларида технологияга ва сифат нормативларига риоя қилинишини кузатиб бормоқдалар.

«100 х 100»

СОФИЯ. Генерал—Тошево шаҳридаги буғдой ва кунгабоқар институтининг ҳамда Софиядаги Н. Пушкаров номли тупроқшунослик ва ҳосилни программалаш институтининг мутахассислари ўтказаётган эксперимент «100х100» деб аталади. Экспериментни ўтказишдан мақсад— 100 гектар ва бундан ҳам кўпроқ майдонларнинг ҳар гектаридан 100 центнердан буғдой етиштиришдан иборат. Бунинг учун буғдойнинг янги сермаҳсул навларидан, агротехника фани ва практикасининг сўнгги ютуқларидан фойдаланилмоқда. Меҳнат бригада усулида ташкил қилинган.

Шимоли - шарқий Болгариядаги донни саноат усулида етиштиришга ихтисослашаётган бир қанча агросаноат комплексларида эксперимент яхши натижа берди. Разград округидаги В. И Ленин номли агросаноат комплекси бригадаларидан бири шу йил ёз фаслида 100 гектар келадиган массивдан 100,5 центнер буғдой йиғиштириб олди.

СИНОВ МУВАФФАҚИЯТЛИ ЎТДИ

ДЕҲЛИ. Бангалор шаҳридаги Ҳиндистон космик-тадқиқот ташкилоти марказида (ИСРО) янги сунъий йўлдош «Бхаскара — 2»ни синаш тугади. Ҳозир Ҳиндистонга келган совет мутахассислари делегацияси бошлиғи «Интеркосмос» кенгаши раисининг ўринбосари С. Н. Новиков ТАСС мухбири билан суҳбатида йўлдош СССРга жўнатишга тайёр эканлигини, бу ерда у совет учирувчи ракетасининг ёрдами билан ер атрофи орбитасига чиқарилишини айтди. «Бхаскара—2»нинг синовлари графикка мувофиқ равишда яхши ўтди, деди у.

Ҳозирги вақтда «Бхаскара — 2»ни СССРга, учириладиган жойига юборишга тайёргарлик бормоқда.

Бир гуруҳ ҳинд олимлари ҳам Совет Иттифоқига борадилар. Улар йўлдош учирилган пайтда ҳозир бўладилар. Айни пайтда совет мухассислари Аҳмадобод яқинидаги учишларни кузатиш марказида туриб йўлдошнинг ишлашини кузатишларда қатнашадилар.

«Бхаскара—2» ўзининг «Самовий йўлдошлари» — «Ариабата» ва «Бхаскара» бошлаган космик эстафетани давом эттиради. Бу йўлдошлар ҳам СССР территориясидан совет учирувчи ракеталарининг ёрдами билан орбитага чиқарилганди. Иккала йўлдош орбитада мўлжалдаги муддатдан анча кўпроқ ишлаб океан юзининг температураси, ҳаво оқимларининг ҳаракати, табиий ресурслар, дарёларнинг сув режимига тааллуқли илмий маълумотларни ерга юбориб турди.

«Бхаскара—2» тайёрлаш Ҳиндистон-Совет илмий-техника ҳамкорлиги самарали бораётганлигини кўрсатувчи яна бир мисолдир.

ҚАРДОШЛАРЧА ҲАМКОРЛИК

АДДИС-АБЕБА. Эфиопиянинг Амбо шаҳридаги фитопатология лабораторияда ишлаётган совет олимлари коллективи шаҳар атрофида жойлашган давлат фермалари, ишлаб чиқариш кооперативлари билан қалин қардошларча ҳамкорлик муносабатларини боғлаган. Экиш кампаниясига тайёргарлик доирасида кўплаб сара уруғлик, ўғит «Ленчо» кооперативига топширилди. Бу эса деҳқонларга донли экинлар ҳосилдорлигини тахминан икки баравар кўпайтириш имконини беради.

Совет Иттифоқининг техникавий ёрдами билан қурилган тадқиқот марказида далаларнинг зараркунандаларига ва ўсимликларнинг касалликларига қарши, қишлоқ хўжалик экинларининг серҳосил навлари селекцияси соҳасида катта ҳажмдаги ишлар олиб борилмоқда. Экинларга ишлов беришнинг экспериментал майдонларда синаб кўрилган янги методлари давлат ва кооператив хўжаликларининг кенг майдонларида муваффақиятли равишда қўлланилмоқда.

Совет олимлари деҳқонлар уюшмаларининг аъзолари учун семинарлар ташкил этмоқда, «очиқ эшиклар кунлари»ни ўтказмоқда.

Уларда деҳқонлар ердан фойдаланишнинг илғор усуллари билан таништириладилар. Марказда миллий кадрларни тайёрлаш йўлга қўйилган. Лабораторияда Эфиопиянинг ёш мутахассислари стажировкадан ўтади, сўнгра улар ўз билимларини СССРдаги ўқув юртларида такомиллаштирадилар.

Лаборатория ходимларининг Амбо шаҳри районини социал ривожлантириш юзасидан олиб бораётган иши юксак баҳоланди. Лаборатория ходимларининг кучи билан шаҳар аҳолиси учун халқаро аҳвол тўғрисида мунтазам равишда лекциялар ўқилмоқда, кинофильмларни кўриш ташкил этилмоқда.

ЎЗАРО МАНФААТЛИ АЛОҚАЛАР

ДЮССЕЛЬДОРФ. Совет-Ғарбий Германия аралаш «Собрен» фирмасининг одатдаги иш куни: битим имзоланмоқда. Мюнхендаги «Ваккерхеми» йирик химия концерни «Союзхимэкспорт» совет ташқи савдо бирлашмасидан кўплаб химия маҳсулотларини харид қилди. Бу битим «Собрен» фирмасининг воситачилигида тузилди. Фирманинг битта ўзига хос хусусияти бор: Бунда гап ГФР ёрдами билан қурилган корхонада ишлаб чиқарилган совет маҳсулотини ГФРга етказиб бериш ҳақида бормоқда. Мюнхендаги концерн вакили Вернер Браун бу битимни компенсация асосидаги битим—амалда, деб таърифлади.

Биз совет шерикларимиз билан ўзаро манфаатли савдо-иқтисодий алоқаларнинг ривожланишидан ғоят мамнунмиз, дейди у. Икки мамлакат сиёсий арбобларининг олий даражадаги учрашувлари ва суҳбатлари ҳамиша ана шундай муносабатларни жонлантириб юбориш учун муҳим омил бўлмоқда. КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежневнинг ГФРга қиладиган визитидан ҳам ана шуни кутмоқдамиз, деб таъкидлади В. Браун.

ЧЕТ ЭЛ МАДАНИЯТИ ЯНГИЛИКЛАРИ

СОФИЯ. ССР Иттифоқи Академик Большой театри опера труппасининг гастроллари пойтахтдаги «София» халқ маданият саройида якунловчи концерт билан ниҳоясига етди. Гастроллар программасига П. И. Чайковскийнинг «Пиковая дама» ва «Иоланта», М. П. Мусоргскийнинг «Хованщина», Н. А. Римский—Корсаковнинг «Моцарт ва Сальери» опералари киритилган. Совет артистларининг БХР пойтахтидаги корхоналар ишчилари билан ҳам ижодий учрашувлари бўлиб ўтди.

Болгария матбуоти машҳур коллективнинг гастроллари опера санъатининг тўлқинлантирувчи байрамига айланиб кетганлигини таъкидлайди.

* * *

ПРАГА. Брно шаҳрида XVI халқаро музика фестивали Чайковский, Шостакович ва Яначек асарларининг концерти билан тугади. Фестивалда Чехословакиянинг энг яхши симфоник оркестрлари, шунингдек, Венгрия, ГДР, Польша, Совет Иттифоқи, АҚШ, Финляндия, Франция ва ГФРдан келган қўшиқчи ва музикачилар иштирок этди.

Совет санъати вакиллари музика байрамида ўз маҳоратларини зўр муваффақият билан намойиш этдилар. Ригадан «Авесоль» камер оркестрининг, шунингдек скрипкачи Владимир Малинин ва дирижер Виктор Барсовнинг концертлари омманинг ва матбуотнинг юксак баҳосига сазовор бўлди.

* * *

БУДАПЕШТ. Венгрияда музейлар ва тарихий архитектура ёдгорликлари ойлиги ўтмоқда. Анъанага кўра, мамлакатнинг кўплаб музейлари томошабинларни янги экспозициялар билан таништиради. Масалан, Венгрия ишчилар ҳаракати музейида машҳур ҳайкалтарош З. Олчаи-Киша асарларининг виставкаси очилди.

Ҳозирги вақтда Венгрияда қарийб 500 та музей ҳамда салкам 8 мингта тарихий архитектура ёдгорлиги бор. Музейларни кўпайтириш, уларни экспозициялар билан тўлдириш, маданият ёдгорликларини муҳофаза қилиш учун ҳар йили 500 миллион форинтдан кўпроқ маблағ ажратилмоқда.

* * *

БОНН. Мангейм шаҳар театр саҳнасида Д. Шостаковичнинг «Бурун» операси премьераси бўлиб ўтди. Совет композиторининг туғилган куннинг 75 йиллиги муносабати билан саҳналаштирилган постановка зўр муваффақият қозонди, деб ёзади маҳаллий «Рейнпфальц» газетаси.

* * *

ВЕНА. Австрия пойтахтидаги энг катта кинотеатрлардан бири— «Урания» кинотеатрининг репертуарида Совет Иттифоқидан келтирилган бадиий ва ҳужжатли фильмлар асосий ўрин эгаллаган. Кинотеатр экранида ёш совет кинематографичиларининг янги фильмлари ҳамда совет киноси классикларининг фильмлари зўр муваффақият билан намойиш этилмоқда. Ҳозир Вена аҳолиси М Калатозовнинг энг яхши фильмларидан бири— «Турналар учмоқда» фильми билан танишмоқда.

● Кичкина нарсани камситма. Кичик ишнинг ҳам ўзига яраша фойдали жиҳати бор.

● Кўпчилик ўртасида одат бўлган нарсага қарши чиқма. Унутмаки, насиҳат йўли билан одобли қилиш мумкин бўлган кишига ҳамчин ва қилич даркор эмас.

● Донишманд ва олимларнинг ахлоқини ўрганиш яхши хулққа етказади, ёмон хулқни эса ўлдиради. Яхши хулқ яхшиликнинг аломатидир.

Абу Райҳон БЕРУНИЙ.

Одоб-ахлоқ ҳақида оқшом суҳбатлари

№19

Оила даврасида

РОСТГЎЙЛИК — ФАЗИЛАТ

«Тўғри бўлсанг ўсиб бориб гул бўласан,
Эгри бўлсанг, ўсиб бориб кул бўласан».

(Мақол).

Инсоннинг гўзал фазилатларидан бири ҳалоллик ва ростгўйликдир. Хоҳ оилада, хоҳ коллективда кишиларга бўлган муносабат, иззат-икром биринчи галда уларнинг ҳалоллиги, ростгўй ва ҳаққонийлигига қараб белгиланади. Бундай яхши фазилатларни ўзларига одат этган кишиларнинг маҳалла-кўй, коллектив, эл-юрт олдида юзи ёруғ, ҳурмати баланд бўлади. Субутсиз, ёлғончи, яшиқ гапиришга ўрганган кишилардан эса, аксинча, эл хазар қилади. Бундайлар одатда кибр-ҳавога, мақтанчоқликка берилган, ўзига бино қўйган бўладилар.

Одам боласи онадан маънавий нуқсонсиз туғилади. Лекин у вояга етар, улғаяр экан, инсоний фазилатларни ўзида мужассамлаштириб боради. Бу фазилатлар эса, фақат тарбия билан ўзлаштирилади. Кўпчилик ота-оналар ўз бурчларини англаб, фарзандларини жамиятимизга муносиб кишилар қилиб етиштирмоқдалар. Бунга мисол қилиб шаҳримиздаги 20-мактабнинг юқори синф ўқувчиларидан Анвар Содиқов, Ботир Одилов, Алишер Шарипов, Дилором Азимова, Нодира Мухитдинова, Гулираъно Муҳаммадалиева, Алишер Нуритдинов, Арофат Қосимова, Элмурод Обидов каби ёшларнинг ота-оналарини кўрсатиш мумкин. Улар ростгўйлиги, ҳалоллиги, одоб-хулқлари ва аъло ўқишлари билан ҳаммага намуна бўлишмоқда.

Ёшлар ўртасида онда-сонда бўлса-да ишёқмас, дангаса, безори, енгил-елпи ҳаёт кечирувчилар ҳам учраётган экан, аввало, оила тарбиясини, қолаверса, мактаб педагогик коллективининг ва жамоатчиликнинг бу муҳим ишга эътиборини кучайтириш зарур.

Бола учун энг яхши тарбиячи, мураббий ота-онадир. Ота-онанинг ўзаро муносабати, бошқаларга ва болаларга муомаласи, меҳнатга муносабати, қисқаси, уларнинг маънавий қиёфаси болалар онгида чуқур из қолдиради. Бунинг сабаби шундаки, болалар ниҳоятда таъсирланувчан бўлади, ҳар бир кўрган, эшитган нарсасини эсида сақлаб қолади. Айни вақтда улар катталарга тақлид қилишга жуда мойил бўладилар. Бола катталар тажрибаси тўғри ёки нотўғрилигини қабул қила боради. Болаларни тўғри тарбиялаш, уларга ҳалоллик, ростгўйлик, софдиллик каби инсоний фазилатларни сингдириш учун энг аввало, ота-онанинг ўзида шундай ибратли ҳислатлар мавжуд бўлиши лозим.

Бола қалбининг эшигини очувчи калит — ростгўйлик. Болада ростгўйликни тарбиялашда энг яхши усуллардан бири унинг гапи тўғри ёки нотўғрилигини аниқлашдир. Буни болага сездирмай қилиш керак. Бола ўз хатосини сезиб турганини билсангиз, уни ортиқча койиманг. «— Майли, бу сафар кечираман, лекин бу ишни яна такрорласанг, хафалашиб қоламиз», — дейишгина кифоя қилади. Борди-ю, бундай ҳол яна қайтарилса, у вақтда оила аъзолари, жамоат жам бўлиб йиғилган пайтда бу масалани ўртага ташлаш, бола олдида муҳокама қилиш, қатъий чора кўриш керак бўлади. Шу орада бола ёлғончилиги учун изтироб чекиб, ўйлаб юради. Ана шунинг ўзи ёлғончилиги эвазига олган жазоси бўлиб, ахлоқига таъсир этмай қолмайди.

Инсон ўз айбларини яширмасдан, доимо тўғри сўзлаши керак. Тўғри сўзлаган кишига ҳар ким ишонади, уни севади. Ёлғончига ҳеч ким ишонмайди, уни ҳеч ким севмайди. Ёлғон гапириш ҳамма ёлғончиликнинг бошидир. Ёлғон сўзлашга ўрганиб қолган бола кўп фалокатларга учрайди.

Ж. ИСМОИЛОВ,

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи.

Ишхона — иккинчи уйимиз

СИЗ КИМ УЧУН ЯШАЙСИЗ?

Беморга малҳамдек ҳаёт бағишла,
Чорасиз қолганга нажот бағишла.

Носир ХИСРАВ.

Коридордан ўтиб кетаётиб Мавжуда опанинг нигоҳи беҳосдан, дераза токчасига беҳол суяниб, нимадандир кўнгли чил-чил синиб, кўзларидан тирқираб ёш думалаётган йигитчага тушди. Одимлашда давом этар экан, опанинг хаёлидан аввалига: «Бола бечора бир нарсадан хафа бўлгандир-да», деган фикр лип этиб ўтди. Сўнг ўзича «Ие, ўғил бола деган унча-мунчага йиғламагувчи эди.

Ҳой-ҳаҳой, бошига оғир кулфат тушганга ўхшайди бечоранинг», дея тахмин қилди-ю, таққа тўхтаб орқасига ўгрилди-да, меҳр билан сўради:

— Нима бўлди, ўғлим?

— Ўзим, шундай, — деди-ю аламидан ўзини тия олмай баралла ҳўнграб юборди.

Йигитчанинг рўй-рост йиғлаб юборганини кўриб, табиатан туйғун, куйинчак опанинг кўнгли шу қадар бузилиб кетдики, қандайдир ички титроқ билан сўз қотди:

— Опанг ўргилсин, кўнглим жуда ҳам бўш, ўзингни ҳам, мени ҳам қийнама! Бизда ўқийсанми? Айтгин, ўргилай, нима бўлди?

Бегона бир аёлнинг бу қадар дилдорлиги-ю, дардкашлигидан юпанч топган йигит анчагача тек қолди. Кейин воқеани бирма-бир айтди:

— Икки йилдан бери дурустгина ўқиётувдим. Бу гал нима бўлди, ўзим ҳам билмайман: бир йўла учта имтиҳондан йиқилдим. Бугун қарасам, мени институтдан чиқариш ҳақида буйруқ чиқипти. Энди ишим нима бўлади? Оиламизнинг аҳволи жуда ҳам танг. Эшигимиз Андижонда. Ўз аямиз вафот этиб кетиб, саккизта бола етим бўлиб, иккинчи онамиз қўлида қолганмиз. Мен тўнғич ўғилман. Дадамлар оддий колхозчи. Иккинчи онамиз уй бекаси. Ҳамма дадамларнинг топганига қараб қолган. Бу ерда олаётган стипендиямнинг бир қисмини уйга юбориб турардим, ҳарна дадамларга мадад бўлсин деб. Ўқиш бу ҳолда, уй аҳволимиз у ҳолда... Довдираб қолдим, нима қилишимни билмайман. Нима дейсиз, опажон?

— Шунга йиғлаяпсанми, болажон? Қўйе, ўкинма, йиғлама! Ҳозирча ишдан оғиз очма. Аввал ўқишинг масаласини маслаҳатлашиб кўрайлик-чи. Менимча тўғриланиб кетади. Қани, мен билан юр-чи?

Мавжуда опанинг шу лаҳзагача ўзига мутлақо нотаниш Абдуҳамид тақдирига аралашуви ана шу тариқа бошланди. Опанинг жон куйдириб елиб-югуриши туфайли Абдуҳамид ўқишда тикланиб институтни битиришга, сўнг аспирантурага кириб, кандидатлик диссертациясини ўз муддатида ёқлашга муяссар бўлди. Студентлик йилларида Мавжуда опа Абдуҳамидга на фақат маънавий жиҳатдан, қолаверса, моддий жиҳатдан ҳам баҳоли қудрат мадад бериб турди. Ҳозирда Абдуҳамид Сиддиқов Андижон политехника институтида доцент бўлиб ишлаяпти.

Касб-ҳунар орттириш, илм-маърифат олиш илинжида ўз она юртларидан Тошкентдек шаҳри азимга келиб, студентлик гаштини суриб, машаққатини тортиб юрган Абдувоҳид билан Саодатхонлар қалбида бир-бирларига меҳр-муҳаббат уйғониб, бир ёстиққа бош қўйишга азму қарор қилишди. Аммо бу эзгу ниятни амалга ошириш йўлида каттакон ғов пайдо бўлди. Янги оила қуриб, бирга яшаш учун бошпана йўқ эди.

Эсини танибдики, одамлардан, хусусан ёш-яланглардан мурувватини дариғ тутмай келаётган Мавжуда опа ҳузурига нochorлиkda қолган ана шу икки ёш бошини ҳам қилиб маслаҳат сўраб келганида, опа бир оз ўйланиб турди-да, меҳрдан жўшиб шундай деди:

— Вой, сиз ёшлар-ей! Институтни тугатгунча сабрларинг чидамаяптими? Ҳозироқ турмуш қурмоқчимисизлар, шундайми? Аҳдларинг бир умргами, қатъийми, тасодуфлар? Жуда соз! Тўйни бошлайверамиз. Бошпана эса менга тан, сизлар ғам еманглар. Бахтли бўлиб, туп қўйиб, палак отиб кетсаларинг, бўлгани.

Опанинг дил саховатидан Абдувоҳид билан Саодатхоннинг кўнглидан ғубор кўтарилиб, бутун борлиқлари алланечук яйраб кетди, бошлари осмону фалакка етди. Дарҳақиқат, Мавжуда опа икки ёшнинг тўйига ўзи бош-қошлик қилиб, уларга ўз уйидан алоҳида хона ажратиб берди. То ўзларига янги квартира топгунларигача, ёш келин-куёв опа хонадонида бамисоли туғишганлардек бир йил бедал яшашди. Мана Мавжуда опа айтганидек, Мирзаолимовларнинг ёш оиласи туп қўйиб, палак отди, уч фарзандли бўлди. Ҳозир Абдувоҳид институтни тугатиб, аспирантурада таҳсил кўрмоқда, Саодатхон эса институт кафедраларидан бирида ишлаяпти. Булар Мавжуда опанинг узоқ йиллардан буён кишиларга кўрсатиб келаётган меҳри, муруввати, шафқатидан икки томчи, холос.

Ўйларсиз, азиз оқшомхон, одамларга бу қадар меҳрибон, мушфиқ аёл ким, қаерда ишлар экан, деб. Марҳамат, танишинг.

Кўп минг кишилик Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институти коллективи ичида қарийб икки юз кишилик кичик коллектив олдига қўйилган асосий вазифалардан бири — институтда таълим олиб, келгусида турли ихтисосдаги инженерлар бўлиб етишиб чиқадиган студентларда бевосита ишлаб чиқаришда асқотадиган турфа амалий кўникма ва малакаларни ҳосил қилишдан иборат. Воқеаларга бениҳоя бой ҳаёт фаолиятидан ёлғиз одамийлик тазоҳирига оид атиги иккитагина мисол келтирганимиз аёл ана шу коллективга оз эмас, кўп эмас йигирма йилдан буён бошчилик қилиб келаётган Мавжуда опа Низомовадир.

Ҳаётнинг аччиқ-чучугини тотган, чинакам инсоний умр маъносининг нимада эканини чуқур англаб етган Мавжуда Низомованинг ажиб бир фазилати бор: у ўз қўл остидагиларни ёлғиз муайян бир вазифани адо этишга даъватланган шунчайин ишчи, мастер, студент деб эмас, балки ҳаётда ўз шахсий мақсади, орзу-умиди, турли-туман эҳтиёж, талаблари бўлган бир бутун инсон деб билади ва улар билан бўладиган муомала-муносабатда шундан келиб чиқиб ҳатти-ҳаракат қилади. Опанинг ўз теварагидаги кишиларнинг катта-кичик қувончи-ю, ташвиш-ғамига баравар шерик бўлишга интилиши, зарурат туғилганда, яъни бирон кимса ночорликда, ноиложликда қолганда унга дарҳол ёрдам қўлини чўзиб, мурувват қилиши ҳам ана шундан.

Катта арава қаёққа юрса, кичик арава ҳам шу ёққа юради, деганларидек, ўқув-ишлаб чиқариш лабораторияларида ишлаётган оддий ишчидан тортиб бош инженергача Мавжуда опа таъсирини олиб, ёшларга фақат ҳунар ўргатиш билангина чекланиб қолмай, ўзларининг кундалик хулқ-атворлари, ўзаро муомала-муносабатлари-ла одамшавандаликдан ҳам катта сабоқ беришмоқда. Е. С. Жукова, Н. Самадова, А. И. Чернова, Х. Дадамуҳамедова, Ш. Икромов, Г. Н. Елизаров, Э. Омонов ва бошқалар ана шу тоифадаги ходимлар жумласидандир.

Одамлардан одамийликни дариғ тутмайдиган кишига олий мукофот раҳматдир. Раҳмат Сизга, Мавжуда опа! Сиз шоирнинг қуйидаги сўзларини ўзингизга нисбат бериб, бемалол такрорлашга ҳақлисиз:

Мен одамлар учун яшайман!
Қудратим — шундадир,
Фахрим — шундадир,
Дўстларим — иқболим,
бахтим шундадир.

С. АЛИМОВ,

фалсафа фанлари кандидати, доцент.

Азиз ўқитувчиларимиз ёшларга илм-фан асосларини ўргатиш, уларни замонамизнинг етук кишилари қилиб етиштириш учун тинмай фидокорлик кўрсатишмоқда. Меҳнат Қизил Байроқ орденли Лаъл Баҳодир Шастри номли 24-мактабда ана шундай жонкуяр педагоглар ишлашади.

СУРАТДА: мактаб ўқитувчилари Турсуной Султонова, Роҳатой Жалилова, Аҳмад Аброров, Назирахон Убайдуллаева ва Азиза Олимхўжаева машғулотлар сифатли ва мазмунли бўлиши ҳақида суҳбатлашишмоқда.

И. Шонноғомов фотоси.

«ИНСОН — ҲАЁТ ГУЛТОЖИ» АНКЕТАСИ

саволларига Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институтининг кафедра мудири, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан ва техника арбоби, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги

Мақсуда ХОЖИНОВА жавоб беради:

1. Инсонийлик деганда қайси фазилатларни тушунасиз?

2. Қандай одамни ёмон кўрасиз ва нима учун?

3. Умрингиздаги энг бахтиёр дамларни айтсангиз.

4. Эътиқод масаласига қандай қарайсиз?

5. Оилада, фарзандларга муносабатда энг муҳим нарса нима деб ҳисоблайсиз?

6. Бўш вақтингизни қандай ўтказасиз?

1. Инсонга хос фазилатлар бир талай. Уларнинг биринчиси ва энг муҳими меҳнат фазилатидир. Инсон ҳаёт экан, у меҳнат билан яшамоғи, меҳнат билан нафас олмоғи керак. Акс ҳолда у ўзининг олдига қўйилган энг шарафли бурчни ўтамаган бўлиб қолади. Меҳнат инсонни тоблантиради, шакллантиради, ҳаётнинг паст-баландини яхши англайдиган баркамол инсон қилиб етиштиради. Меҳнатсиз ҳаётнинг ўзи бўлиши мумкин эмас. Инсон фойдали меҳнат билан банд экан, у ҳаётда чинакам мукофотнинг эгаси бўлади, эл-юртига танилади, ҳамманинг ҳурматига сазовор бўлади. Мен ана шу баҳонада ёшларга, меҳнат билан овунинг, банд бўлинг дейман. Сиз ана шунда чинакам бахтиёр, ҳақиқий орзу ва умидларнинг соҳиби бўлиб қоласиз.

Бу борада бир қатор мисоллар келтириш мумкин. Республикамизнинг ифтихори бўлган Тошкент тўқимачилик комбинатида қатор-қатор дастгоҳларнинг «қулоғи»ни моҳирлик билан бураётган Буолма Жўраева ўзининг машаққатли ва фидойи меҳнати билан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони бўлди, жуда катта иззат-обрў орттирди. Таниқли санъаткоримиз Сора Эшонтўраевани олайлик. Унинг саҳнада талқин қилган ҳаяжони ҳар қандай қалбни титратиб юборади ёки СССР Олий Совети депутати, рус тили ва адабиёти ўқитувчиси Мавжуда Саматованинг дарс бериш маҳоратини барча педагоглар ҳавас қиладилар.

Мен узоқ йиллардан бери меҳнат қилаётган ана шу тўқимачилик ва енгил саноат институтида ҳам бир қатор моҳир ва тажрибали педагоглар, талантли олимлар борки, улар ҳам меҳнат билан коллектив ҳурматига сазовор бўлдилар.

Инсон фазилати ўзгаларни ҳурмат қилиш, коллектив орасида интизомли бўлиш, жамият олдида ўзининг қанчалик масъулиятли, жавобгар шахс эканлигини ҳис эта билиш, кичикларга намуна бўла олиш эвазига қурилмоғи шарт.

2. Мен ҳаётда ўзига топшириладиган ишни барбод қиладиган одамларни ёқтирмайман. Улар ўзларининг ғоятда бепарволиги, масъулиятсизлиги, фақат ўзининг манфаатини кўзлаши натижасида корхона ёки муассаса ишини ўлда-жўлда қиладилар. Бунга бир мисол келтираман.

Институтда тўқимачилик материалларини синовдан ўтказиб, тадқиқ этиш билан шуғулланадиган лаборатория бор. Бу лабораториянинг ишлаш тартиби шундай тузилганки, унга эрталабдан кечгача сув керак бўлиб туради. Кўпинча ходимларимиз приборларга сувни пақирлаб ташиб келтирадилар. Ана шу лабораторияга водопровод ўтказиш учун бир йилдан бери овора бўляпмиз. Хўжалик ишлари билан шуғулланувчи механикнинг парвойи-палак, тепса тебранмайди. Мен ҳаётда ана шундай кишиларни ёқтирмайман. Чунки улар коллектив ишини, жамият ишини, умумтараққиёт ривожланишини орқага сурадилар. Бундан ташқари, ўта кетган лаганбардор, лавозими каттароқ кишилар кўриниб қолганида уларнинг олдида етти букиладиган, уларни ўтказишга жой тополмайдиган ёки ўзидан кичикроқ лавозимдаги кишилар учраб қолса, уларни камситадиган, уларнинг ютуқ ва ғалабаларини юзага чиқартирмайдиган кимсалар ҳам учраб туради. Мен мана шундай ёмон иллатли кишилар билан ҳеч қачон муроса қила олган эмасман ва қилолмайман ҳам.

3. Улуғ Ватан уруши бошланиши билан умр йўлдошим фронтга йўл олди. Мен қўлимда чақалоғим билан ёлғиз қолдим. Лаънати уруш умр йўлдошимнинг ҳаётини юлиб кетди. Ўшандан буён тинмай меҳнат қиламан, ҳамиша изланаман. Бирор кунни канда қилмай, институт бағрига, коллектив бағрига иштиёқ билан елиб бораман. Олимлар, ўқитувчилар, студентлар билан ўтказган ҳар бир куним ҳаётимнинг бахтиёр онлари ҳисобланади. Бундан ташқари Тожикистон, Туркманистон, Қозоғистон, Қирғизистон республикаларидан ҳамкасблар, олимлар тез-тез ҳузуримга маслаҳатга келишади. Агар улар менинг маслаҳатимдан қаноат ҳосил қилиб, қувонсалар ўша кун менинг бахтиёр куним. Мен қачон одамлар орасида бўлсам, ўша менинг бахтиёр дақиқаларимдир.

4. Мен мана шу жамиятимизни яратишга асос солган Ленин партиясига чексиз эътиқод қўйганман. Бу эътиқодим Советлар мамлакатига, серқуёш Ўзбекистонга бўлган меҳр ва муҳаббатим билан омухталаниб кетган. Эътиқодимнинг бир палласи ўзбек халқимизнинг ифтихори бўлган «оқ олтин»га қўйилган. Шунинг учун ҳам ана шу олий билим масканида ишлаётирман, пахтадан ҳосил бўладиган, тайёрланадиган материаллар устида тадқиқот олиб бораётирман.

5. Менинг бир қизим ва набирам бор. Айниқса, набирам Азизни жуда ҳам ҳурмат қиламан, унга ҳавасим катта. Азиз 176-мактабнинг 9-синфида ўқийди. У кийим-кечакларини ўзи ювади, ўзи дазмоллайди. Уйдаги барча рўзғор ишларини бажаради.

Оилада, фарзандларга қиладиган муносабатимизда уларни биринчи навбатда меҳнатга, ростгўйликка, ҳаммани ҳурмат қилиш руҳида тарбиялашга аҳамият бермоғимиз керак. Бошқаларни ҳурмат қиладиган хонадонда ҳамиша барака бўлади, шу хонадон гўё офтоб каби нур сочиб, чарақлаб туради.

6. Мен тўқимачилик соҳаси бўйича олима бўлганлигим учун мамлакатимизда ва чет элларда нашр этиладиган йигирмадан зиёд номда техника журналларини мунтазам олиб тураман. Бўш вақтим қолса ана шуларни синчиклаб мутолаа қилишга киришаман. Ўз соҳамга доир янги адабиётлар нашр этилса, уларни қўлдан қўймайман. Нечундир, менинг ҳаётимда бўш вақт ҳадеб топилавермайди. Кибирнетика институтига, политехника институтига ва бир қатор муассасаларга, илмий кенгашларга тез-тез бориб туриш керак. Муҳокама ва мушоҳара талаб бўлган жуда кўп масалалар бор. Ана шуларнинг ҳаммасига улгуриш керак.

Агар яна бўш вақт топилиб қолгудек бўлса, мириқиб дам олишга нима етсин!

Анкета саволларига жавобларни

А. ПУЛАТОВ

ёзиб олди.

Одамлар орасида

ТЎЙ ҚОЛДИРИЛДИ

Куёв томондагилар ЗАГСга боришга зўр тайёргарлик кўришди. Эрталаб саккизта ярқираган енгил машина ясатилди. Айниқса олдинда юриши керак бўлганига алоҳида зеб берилди. Капот устига гулли бахмал ёпилиб, сочи «қирқта» қилиб ўрилган катта қўғирчоқ ўрнатилди, ёнидан кўк, қизил, сариқ, банорас лентalar тортилди. ЗАГСга куёв ёнида борадиган йигитларнинг деярли ҳар бири қўлига биттадан шар берилди. Соат ўн бирларда саккиз машина карвон бўлиб келиннинг уйига борди. У ерда сув парисидай бўлиб кийинган келинни, унинг гул-гул ясанган йигирмага яқин дугонасини ўтказиб «Бахт уйи»га йўл олишди. Куёв-келин ЗАГСдан ўтгач, «колонна» шаҳар марказий томон йўл олди. Энг хушманзара жойларда расмларга тушишди. Куёвйўлдош суратчига суратни ҳаммага етадиган қилиб тайёрлашни тайинлади. Суратказш 95 сўмлик квитанция ёзиб берди.

Соат учларда «колонна» ҳай-ҳай сурон билан аввалдан белгиланган жойга — куёв боланинг яқин қариндошиникига кириб борди. Бу ерда бир суткадан бери тайёргарлик борар, ҳовлига — салқин ишком остига 70—80 киши сиғадиган жой ҳозирланганди. Дастурхонда арман коньягидан тортиб, туятиш анорғача бор эди.

Куёв-келин эшикдан кириб келаётганда хонандалар «Тўйлар муборак»ни айтишди. Кейин нутқ сўзлаб, келин-куёвнинг бахти учун кетма-кет қадаҳ уриштиришлар, ўйин-кулги бошланиб кетди... Хуллас, ҳамма нарса худди тўйдагидай бўлди.

Зиёфат тугаганда кун ботган эди. Каттадан кичик — ҳамма, ҳатто куёв бола ҳам маст эди. Яна ҳай-ҳай сурон билан йўлга чиқишди. Сармаст ҳайдовчилар газни борича босиб, тезликни оширишди... Катта йўлнинг кескин қайрилиш жойига борганда олдинда ўқдай учиб бораётган машинанинг ўнг томондаги икки ғилдираги ердан кўтарилиб, рулни бошқариш мумкин бўлмай қолди. Машина йўл чеккасида бораётган ўқувчи болани уриб ўтиб, қаршидан келаётган юк машинаси билан тўқнашди. Боладан ташқари, енгил машинадагилардан ҳам бири ҳалок бўлди. Қолганлар, шу жумладан, куёв ҳам оғир аҳволда шифохонага олиб кетилди. Иккинчи машинадагилар орасида оғир оёқли ёш келин бор эди. У ҳам шифохонага тушди...

Бу воқеа яқинда Қўйлиқ яқинида бўлиб ўтди. Бир шофёр йигит бу ҳақда гапириб берганида, биз маҳалла чойхонасида шахмат ўйинини томоша қилиб ўтиргандик. Шофёрнинг ҳикояси ҳаммани ҳаяжонлантирди. Одамлар шахматни йиғиштириб, ҳозирги аҳмоқона урф-одатларимиз хусусида бири қўйиб, бири гапира кетди.

— Ҳамма балони ҳаромдан пул топадиганлар чиқаряпти. Кейин уларга бошқалар етмоқчи бўлаяпти, — деди олтмиш ёшлар чамасидаги, кўзойнак таққан зиёлинусха одам. — Читтакка олақарғанинг юришини қиламан дейишга бало борми?

Суҳбатга чойхоначи ҳам қўшилди:

— Бунақа ортиқча даҳмазалар бундан ўн-ўн беш йил аввал ҳам йўқ эди-ку, а? Бу қанақаси? 1946 йилда армиядан қайтиб уйланганим кечагидай эсимда. ЗАГСга хотиним янгаси билан, мен бир жўрам билан чиққан эдик. ЗАГСдан ўтгач, бозорга тушиб, келин янганинг қўлига битта катта босволди қовун олиб бериб, хотиним билан иккисини йўлга кузатиб қўйган эдим. Бечора янга қовунга бошқоронғи экан, уйга етиб боришга ҳам сабри чидамай, қовунни йўлда тошга уриб ёриб ебди... Ҳозир ЗАГСдан ўтишнинг ўзи кичик тўйга айланиб кетаяпти.

Халқда «тўқликдан шўхлик чиқар», деган нақл бор. Юқоридаги фожиали ҳодиса ҳам «шўхлик»нинг ёмон оқибатидир. Агар юқоридаги воқеада ҳайдовчи кун бўйи шаҳар кўчаларида юриб толиқмаганида, қолаверса, ичкилик ичиб йўл ҳаракати қоидасини бузмаганда фалокат юз бермаслиги мумкин эди. Энг ачинарлиси, фалокат икки ёшнинг бахтли кунларида юз берганлигида, тўй азага айланганлигидадир...

Буюк рус ёзувчиси Лев Толстойга бир куни Москвадаги Малий театр режиссёрлари мурожаат қилиб: «Лев Николаевич, бизга халқни тарбиялайдиган бир ажойиб пьеса ёзиб берсангиз», дейишибди. Шунда ёзувчи: «Ахир, мен халқни тарбиялайдиган пьесани қандай ёзишим мумкин? Ўзим ҳамма яхши нарсаларни халқдан ўрганаяпман-ку», деган экан. Бу жуда чуқур маъноли гап. Бу, демак, биз кундалик турмушимизда халқнинг қадимий, яхши анъаналарига амал қилишимиз, уларнинг «рационал мағзи»ни, моҳиятини сақлаб қолиб, ривожлантиришимиз ва билиб-билмай инкор қилиш йўлини тутмаслигимиз лозим. Чунки улар ҳаёт тақозоси билан юзага келган одатлардир.

Мана, бир мисол. Халқимизда янги туғилган чақалоқ бор бўлган уй «чиллали уй» ҳисобланади, у ерга бегона кишилар кириши қирқ кунгача ман этилади. Бу одатнинг ҳеч бир диний мазмуни йўқ, аксинча у гигиена талаблари асосида келиб чиққан. Чақалоқ ётган хонага одамлар кираверса, ҳар хил микробларни олиб киришлари мумкин. Чақалоқнинг ёш организми эса турли касалликларга чалинувчан бўлади.

Халқимизнинг эски одати бўйича янги келин-куёвга юмуш буюриш, уларнинг ичкилик ичишига, бемаҳалда юришларига йўл қўйиш айб ҳисобланган. Чунки бу нарсалар бирон-бир кўнгилсиз ҳодисага сабаб бўлиши мумкин.

Эски яхши одатларимиздан келиб чиқиб иш қиладиган бўлсак, ҳозирги айрим ота-оналарнинг келин-куёвни ЗАГСга «колонна» қилиб юбориб, қайтишларини «юрак ҳовучлаб» кутиб ўтиришлари ҳам тўғри бўлмаса керак. Бизнингча, бу номақбул одатни йўқ қилишда биринчи навбатда жамоатчилик, маҳалла активлари ташаббус кўрсатишлари, ГАИ ходимлари ҳам муросасиз бўлишлари лозим.

Фарғона шаҳрида яхши анъана юзага келибди. ЗАГС гувоҳномасини келин-куёвга ЗАГС ходимлари тўй кечаси топширадиган бўлишибди. Бизнингча, бу яхши одатни Тошкентда ҳам оммалаштириш лозим. Шунда тўйларимиз замонамизга янада мос, файзли, қувончли бўлади.

А. ЭГАМНАЗАРОВ.

ҚЎНИМСИЗ ЧИТТАК

(МАСАЛ)

— Қачон қарамай, мени ёқтиришмай олдиларига солиб қувишгани-қувишган. Билмадим, нима қилиғим ёқмаскин кишиларга, — деб шикоятланди Читтак.

— Қўнимсизлигингдан шундай қилишади, — дейишди Читтакка. — Сўзингда турмайсан, субутсизсан — бу бир; қўнган жойингда бир нафас сабр қилиб туролмайсан — қўнимсизсан, бу икки; ваъда берасану, унинг уддасидан чиқмайсан, демак ваъдага вафосизсан — бу уч. Қалдирғочни қара, қачон кўрма инсон билан... Одамлар уйларининг тўридан қўноқ беришади унга.

Қиссадан ҳисса:

Субутли мақсадга етар,
Субутсиз шамдек қотар.

М. МУРОДОВ,

филология фанлари доктори.

Яхши фазилатли кишилар

ИБРАТЛИ УМР

Тадқиқотчиларнинг иқтидори ҳар хил бўлади. Мажид Саматовнинг адабиётшунослик илмидаги фаолияти ҳақида ўйлаганимизда, уни биринчи навбатда яшиншунос тадқиқотчи сифатида тасаввур этамиз. Мажид Саматович илм-фан оламига қадам қўйишдан олдин ибратли ва машаққатли ҳаёт йўлини босиб ўтди. Ўрта мактабни тугатиб, 1939 йилда Совет Армияси сафига жўнаб кетди. Олти йиллик ҳарбий хизмат ёш ўзбек йигитининг характерини чиниқтирди. Мажид Саматов хизмат қилган авиация ҳарбий қисм командирининг 1945 йилда берган характеристикасида ўзбек йигитининг жанговар фаолиятига юксак баҳо берилади.

М. Саматов 1945—1949 йилларда Тошкентдаги кечки педагогика институтида таълим олди. Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги ҳузуридаги педагогика илмий-тадқиқот институти маъмурияти ёш илмий ходимни 1950 йилда М. Ломоносов номидаги Москва Давлат университети аспирантурасига ўқишга йўллади. М. Саматов 1955 йилда ҳимоя қилган кандидатлик диссертацияси Комил Яшин драматургияси ҳақида эди. Мажид Саматов бу мавзуни ўзининг доимий тадқиқот объектига айлантирди, уни давом эттирди, чуқурлаштирди.

М. Саматовнинг улуғ демократ шоир Фурқат, улуғ рус адиби Н. А. Некрасов, Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси Назир Сафаров, жангчи шоир Ҳасан Саид ҳақидаги мақолалари ҳам диққатга сазовордир.

Мажид Саматовнинг умр кўламидаги яна бир муҳим йўналиш — педагогик фаолият ва тадқиқотлардир. У Қарши ва Термиз Давлат педагогика институтларида раҳбарлик вазифаларида ишлади, ўзбек совет адабиётидан дарс берди. Қори Ниёзий номидаги педагогика илмий-тадқиқот институтида сектор бошлиғи ва директор ўринбосари вазифаларида ишлаган йилларида республикамиздаги педагогика ва методика фанлари тараққиётига ҳисса қўшди.

М. Саматов ўзбек матбуотида долзарб соҳа — педагог-журналист ҳамдир. У қарийб ўн йилдан бери «Совет мактаби» журналининг бош редактори бўлиб, республикамизда халқ маорифининг ривожланишига ёрдам бериб келмоқда.

Мажид Саматовичнинг баҳолиқудрат қилаётган хизматлари муносиб тақдирланган. У бир қанча медаллар, шунингдек Ўзбекистон ССР Маориф министрлигининг Қори Ниёзий номли медали билан мукофотланган. У «СССР халқ маорифи аълочиси», «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи» деган унвонларни олган. Мажид Саматович илмий-педагогик умрининг юксак палласида. Олтмиш йиллиги муносабати билан уни чин юракдан қутлаймиз.

О. САИДОВ,

филология фанлари доктори.

СУРАТДА: Акмал Икромов районидаги янги ишга туширилган 531-болалар боғчаси тарбиячиларидан бир группаси акс эттирилган. Боғчада кичкинтойларнинг мириқиб дам олишлари учун барча шароитлар яратиб берилган.

М. Нуриддинов фотоси.

НАШРИЁТ ТУҲФАСИ

Яқинда Ғафур Ғулом номидаги адабиёт ва санъат нашриёти Вл. Воронцовнинг «Тафаккур гулшани» номли китобини ўқувчиларга тақдим этди.

Ҳар бир китобнинг қиймати энг аввало мазмуни билан белгилангандек, ушбу китобнинг мазмундорлиги ҳам ўқувчиларни бениҳоят ҳушнуд этади. Китоб турли мамлакатлар ва халқларга мансуб кўпдан-кўп авлодларнинг тафаккур ва тажрибаларини ихчам шаклда баён этиб, ҳаётий донишмандликнинг ўзига хос қомусига айланган. Мамлакатимиз ва хорижий муаллифларнинг бу тўпламга йиғилган афоризмлари, ҳикматли сўзлари ва фикр-мулоҳазалари маънавий тарбия масалаларига тааллуқли бўлиб, чинакам инсонийлик йўлини ўргатади. Бу масалалар ҳар бир даврда бошқа-бошқа бўлишидан қатъи назар ҳамиша долзарблигича қолаверган. Айниқса бизнинг давримизда улар алоҳида аҳамият касб этади.

Китобда фақат ҳозирги замонда яшаётган атоқли арбобларнинггина эмас, балки ўтмиш донишмандларининг ҳам фикр-мулоҳазалари келтирилган. Бурунги ўтмишдошларимиз яратган оқилона нарсалардан фойдаланмай туриб олға юриш мумкин эмас. Совет кишилари ўзларининг инсоният кўп асрли бой маданиятининг қонуний меросхўрлари деб биладилар ва улардаги нодир дурдоналардан ҳамиша фойдаланадилар.

Ушбу китоб ўзининг бутун мазмуни билан совет кишиларининг соғлом маънавий эҳтиёжларига жавоб беради ва коммунизм жамияти қурилишида уларни керакли билимлар билан қуроллантиради.

Вл. Воронцовнинг тўпламидан олинган афоризмларининг «Знамя» ва «Агитатор» журналларида босилиши ва уларга «Литературная газета»да, «Огонек» ва «Новий мир» журналларида ижобий баҳо берилиши ўқувчилардан бу китоб қаерда нашр этилади, уни қаердан олиш мумкин деган саволлар ёзилган жуда кўплаб хатлар келишига сабаб бўлди. Мана шу саволлар туфайли уни ўзбек тилида ҳам чоп этишга аҳд қилинди.

Халқ донишмандлиги дурдоналари билан суғорилган, буюк ақл эгаларининг фикр-ўйларидан нурланиб турган бу тўплам китобхонларда катта қизиқиш уйғотди.

* * *

Ўзбек совет шоири Шукрулло ўз касбининг заҳматкашларидан бири эканлиги ўқувчилар томонидан аллақачон тан олинган. Унинг турли шеърий тўпламлари иҳлосмандлар тилига тушган ва ҳамиша севилиб ўқиб келинади. Яқинда Ғафур Ғулом номидаги адабиёт ва санъат нашриёти шоирнинг 60 ёшга тўлиши муносабати билан уч жилдлик сайланма асарларини нашр этишга киришди. Яқинда бу сайланманинг босмадан чиққан биринчи жилдига ижодкорнинг сара шеърлари, поэмалари ҳамда эртак-достонларидан намуналар киритилган. Китобга Кабарда-Балқор АССР халқ шоири, СССР Давлат мукофотининг лауреати Қайсин Қулиев сўзбоши ёзган.

ЮБИЛЕЙ МАРКАСИ

СССР Алоқа министрлиги Қозоғистоннинг Россияга ихтиёрий равишда қўшилганлигининг 250 йиллиги муносабати билан почта маркаси чиқарди.

Почта маркасида СССР ва Қозоғистон ССР Давлат байроқлари, Москва Кремли миноралари ва Қозоғистоннинг индустриал-қишлоқ хўжалик манзараси билан бирга ўз халқлари адабий бирлигини қаттиқ қўл сиқишиб ифодалаган рус ва қозоқ кишиси тасвирланган. Расм остига рус ва қозоқ тилларида: «Қозоғистоннинг ихтиёрий равишда Россияга қўшилганлигининг 250 йиллиги» деган эсдалик ёзуви бор.

Почта миниатюраси А. Шмидтштейн чизган сурат асосида чиқарилди.

(ТАСС).

• Спорт

БРОНЗА СОВРИНДОРИ

Эркаклар командалари ўртасида чим хоккей бўйича мамлакат биринчилигининг сўнггидан олдинги учрашувларини Андижон командалари ўз майдонларида ўтказишди. «Андижанец» спорт клуби Ульяновскнинг «Волга» командасини ўз майдонида қабул қилиб, 5:2 ва 3:1 ҳисобида дадил ғалабага эришди. «Старт» (Ленинск) командаси «Фили» (Москва) командаси билан биринчи учрашувни 1:2 ҳисобида бой берди, иккинчи беллашувда эса 2:0 ҳисобида ғалаба қозонди.

15—16 октябрь кунлари чемпионатнинг сўнгги ўйинлари ўтказилади. Лекин 43 очко тўплаган «Андижанец» спорт клубининг хоккейчилари бўлажак ўйинлар натижаси қандай бўлишидан қатъи назар, 1981 йилги мамлакат чемпионатининг бронза совриндори бўлдилар.

ТУРНИР АНЪАНАВИЙ БЎЛИБ ҚОЛДИ

Самарқандда халқаро шашка бўйича «Сўғдиёна атиргуллари» Бутуниттифоқ хотин-қизлар турнири бўлиб ўтди. Мусобақада «Шашкачи юлдузлар» турнирлари «Таржимаи ҳолини» давом эттираётган Жаҳон ва СССР чемпиони Ольга Левина (Харьков), хизмат кўрсатган спорт мастери Елена Михайловская (Москва) каби тажрибали спортчилар ҳам иштирок этишди.

Турнирнинг бирданига уч қатнашчиси — Алла Аграновская (Харьков), Зоя Садовская (Минск) ва Ольга Левина (Харьков) бир хил миқдорда — 13 имкониятдан 8,5 тадан очко жамғаришди. Улар орасидаги баҳсни коэффицентлар жадвали ҳал қилиб берди. Мамлакат собиқ чемпиони ўн тўққиз ёшли А. Аграновская ғолиб деб топилди. З. Садовская иккинчи, О. Левина учинчи ўринни эгаллашди.

«Сўғдиёна атиргуллари» турнирини анъанавий ўтказишга қарор қилинди.

«НЕФТЯНИК»НИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

Фарғонанинг «Нефтяник» командаси футболчилари биринчи лигага йўлланма учун курашиш ҳуқуқини қўлга киритдилар. Улар иккинчи лига (Ўзбекистон ССР зонаси) командалари ўртасида СССР чемпионати тугашига икки тур қолганда 64 очко тўпладилар ва рақиблардан анча ўзиб кетдилар. Фарғоналиклар навбатдаги турда ўз майдонида Янгийўлнинг «Соҳибкор» командаси спортчиларини 2:1 ҳисобида енгиб, зоналараро турнирда қатнашиш ҳуқуқини олдилар. Бу мусобақаларда чемпионатнинг барча олти зонасида ғолиб чиққан командалар куч синашади. Ўйинлар 24 октябрда бошланади.

(ЎзТАГ).

Турли касб эгалари

ЙЎЛЛАРИНГГА ГУЛЛАР ПОЁНДОЗ

—Эшитдингизми, қўшнимизнинг қизи Ҳакимахон троллейбус ҳайдаётган эмиш.

—Ҳа рост. Юрагида ўти бор қиз, унча-мунча қиз бу касбни ламайди, айланай.

...1947 йил 5 ноябрь куни Тошкентда биринчи маротаба троллейбус юра бошлади. Шу куни тошкентликлар кўчага чиқиб янги транспортга қизиқиб қарадилар. Ҳакима ҳам транспортнинг бу янги турини томоша қилгани келди. Ҳакимахон троллейбус келишини бекатда сабрсизлик билан кутар, йўлдан кўзини узмас эди. Ниҳоят узоқдан кўринган троллейбус зум ўтмай бекатга келиб тўхтади. Ҳакимахон ҳам бошқа йўловчилар каби троллейбус салонига чиқиб ҳаяжонланар, уни диққат ва ҳавас билан кузатар эди.

Троллейбусда сайр қилаётган Ҳакиманинг қалбида яхши ният туғилди. Уйга қайтгач онасига троллейбус ҳайдовчи бўлишга қатъий аҳд қилганини айтди.

—Нималар деяпсан? Қиз бола бошинг билан эркакларнинг ишини қилмоқчимисан? Йўқ, бундай ҳунар сенга тўғри келмайди,—деди она қизини койиб.

Лекин ўжар қиз ўз сўзида маҳкам туриб олди.

Бир куни Ҳакима дугоналари билан суҳбатлашиб турганда троллейбус ҳайдовчи Акром ака Усмонов келиб «Ким троллейбус ҳайдашни истайди» деб сўради. Ҳакима биринчи бўлиб мен деб юборганини ўзи ҳам сезмай қолди. Шундай қилиб ўн саккизга кирган Ҳакима 1-троллейбус парки қошида очилган ҳайдовчилар курсида ўқиди ва уни муваффақиятли тугатди.

Ҳакимахон биринчи қалдирғоч аёл ҳайдовчилардан. Шунинг учун у бошқарадиган троллейбусга барча қизиқиб қарар, моҳирлик билан троллейбус бошқараётганлигига қойил қолар эди. Ўша 1949 йилда эл оғзига тушган ёш қиз ҳозирги кунда 2-троллейбус паркининг моҳир ҳайдовчиси.

Мана, 31 йилдирки Ҳакима опа троллейбус ҳайдайди. У бошқарадиган троллейбус доим озода ва шинам. Йўловчиларга доим хушфеъл муносабатда бўлиб, бекатларни ўз вақтида эълон қилади. У планларни мунтазам равишда ортиғи билан бажариб ўз тажрибасини ҳамкасблари билан ўртоқлашади. Шу йиллар ичида у жуда кўплаб шогирдлар тайёрлади.

Меҳнат қилган элда азиз, дейди халқимиз. Ҳакима опани 2-троллейбус депосида барча ҳурмат қилади, меҳр билан тилга олади. Ҳозир Ҳ. Диловарова профилактика цехида ҳормай-толмай меҳнат қилмоқда. Бу чапдаст ҳайдовчи троллейбусларни ремонт қилиш хандақларига усталик билан олиб киради, троллейбус штангаларини моҳирлик билан туширади.

...Мана, Ҳакимахон опа йўлда уйчан бораяпти. Худди хиёбонларда очилиб турган ранг-баранг гуллар унга таъзим қилаётгандай. У ўзича нималарнидир пичирлаб қўяди. Ширин хаёллар билан уйига етиб келганини ҳам сезмай қолди.

—Онажон, мукофот муборак!

Ҳа, Ҳакима опанинг ўғли ва қизлари бир даста анвойи гуллар билан уни қарши олишди. Унинг кўксида «Шавкатли меҳнати учун» медали порлаб турар эди.

Ф. АБДУРАҲИМОВ.

Редактор **С. М. КАРОМАТОВ.**

РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 16/X да **Кузнинг биринчи куни,** 17/X да **Алмандар.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 15/X да **Тошкентнинг нозанин маликаси,** 16/X да **Гулсара,** 17/X да **Ишонмасанг ўламан.**

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — МОСКВА ДАВЛАТ ЦИРКИ АРТИСТЛАРИНИНГ **хайрлашув гастроллари.**

КИНО

15 ОКТЯБРДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«СИОНИЗМ СТРИТ» — **Қозоғистон.**

«ЛАРИСА» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли.**

«ЙИЛЛАР ВА ТАҚДИРЛАР» — **Нукус.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ҚАНДАЙ АЖОЙИБ ЙИЛЛАРИМИЗ!» — **Искра** (16, 18, 20.00 да, телефон 39-14-59), **Ўзбекистон ССРнинг 25 йиллиги номли** (тоқ соатларда), **Тинчлик** (жуфт соатларда).

«ТИРИКЛАР ОРАСИДА ЙЎҚОЛГАНЛАР» — **Лисунов номли** (тоқ соатларда).

«ЖИНОЯТЧИ ВА АДВОКАТЛАР» — **Ҳамза номли** (жуфт соатларда).

«ИНКЛАРНИНГ ЙЎҚОЛГАН ОЛТИНИ» — **Восток** (тоқ соатларда телефон 91-14-61).

16 ОКТЯБРДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«СИОНИЗМ СТРИТ» — **Қозоғистон.**

«БИРГАЛИКДА ЮЛДУЗЛАР САРИ» — **Искра.**

«ЙИЛЛАР ВА ТАҚДИРЛАР» — **Нукус.**

«ЛАРИСА» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли.**

«РАИС» — **Лисунов номли.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ҚАНДАЙ АЖОЙИБ ЙИЛЛАРИМИЗ» — **Ўзбекистон ССРнинг 25 йиллиги номли** (тоқ соатларда).

«ТИРИКЛАР ОРАСИДА ЙЎҚОЛГАНЛАР» — **Нукус** (тоқ соатларда), **Лисунов номли** (тоқ соатларда).

«ТЎСИҚ» — **Искра** (16, 18, 20.00).

«ЖИНОЯТЧИ ВА АДВОКАТЛАР» — **Ҳамза номли** (жуфт соатларда).

«ИНКЛАРНИНГ ЙЎҚОЛГАН ОЛТИНИ» — **Восток** (тоқ соатларда).

Янги ташкил этилган

6-БОЛАЛАР ЮҚУМЛИ КАСАЛЛИКЛАР КАСАЛХОНАСИГА

медицина ҳамширалари, сантехник, ошпазлар, ошхона ишчилари, хўжалик ишлари ҳамширалари, санитаркалар, электриклар, хат-ҳужжатларни элтувчи ишчилар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона — аҳолини ишга жойлаштириш марказий пункти.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

20—21 ОКТЯБРЬ СОАТ 19.30 ДА

ЛИРИК ХОНАНДА

ЎЗБЕКИСТОН ССРда ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АРТИСТ

Шерали ЖЎРАЕВ

ЦИРК МУХЛИСЛАРИНИНГ МЕҲМОНИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбек паҳлавонлари, жонглёрлар, иллюзия ва оригинал жанр ўйинлари.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинмоқда.

САМАРАДОРЛИК ВА УНИВЕРСАЛЛИК —

СИНТЕТИК КИР ЮВИШ ПРЕПАРАТЛАРИНИНГ ФАЗИЛАТИ

Биз одатда кир ювишга киришаётганимизда қандай кир ювиш воситаси бугун қўл келиши ҳақидаги масалани ҳал қиламиз. Биз кирларни қўлда ювамизми, ёки кир машинаси ёрдамидами, юмшоқ ёки қаттиқ сувдами, бундан қатъий назар, шойи, жунли, синтетик, ип-газламали ёки каноп газламали кийимларни тоза қилаётганимизда у ёки бу кир ювиш воситасини ишлатамиз.

«ПАЛЬМИРА», «МЕЧТА», «ТРИАЛОН» пасталари — ип-газламали ва каноп газламали ички кийимларни ювишда ишлатиладиган энг қулай воситалардир. Агар Сиз бундай кийим-кечакларни ана шу препаратлар солинган аралашмада ювадиган бўлсангиз буюмларнинг ранги очилади, чиннидай тоза бўлади ва асли ҳолига қайтади.

«БЕРЕЗКА» «ЭЛОНА», — суюқ кир ювиш воситаларидир. Улар нафис жун, шойи, синтетика газламаларидан тикилган буюмларни ювиш учун мўлжалланган. «ЭЛОНА» айниқса синтетик газламалар учун кўпроқ тавсия этилади. Унда кийимларнинг ёпишқоқлигини кетказадиган антистатик самара хусусияти бор.

«МАРИЧКА» ип-газламали матолардан тайёрланган буюмларни ҳам тозалайди.

«РИЦА», «КАШТАН», «АСТА» — такомиллашган суюқ кир ювиш воситаларидир. Уларнинг қоришмасида барча турдаги газламалардан тайёрланган буюмларни ювиш мумкин. «КАШТАН» нозик тўр тўқималар, тўр дарпардалардаги доғларни жуда ҳам тоза олади.

«БИО» пастасимон кир ювиш воситаси биологик қўшимчалар — энзима қўшилган ҳолда чиқарилади. Бу препарат кийимлардаги оқ доғларни яхши олади. «БИО» қоришмасига аввал кир бўктириб қўйилади, шундан кейин қўлда ёки машина усулида чайиб олиш мумкин. «БИО» табиий шойи ва жундан ташқари, барча турдаги газламали, буюмларни тозалайди.

Агарда Сиз «АЭЛИТА», «ЛАНДИШ», «ЭРИДАН» кир ювиш воситаларини сотиб олсангиз, барча турдаги газламалардан тайёрланган буюмларни бемалол ораста қилишингиз мумкин. Бу пасталар ишлатишда жуда ҳам қулай, ёқимли майин муаттар ҳиди бор. «ЭРИДАН» такомиллашган кир ювиш воситаси бўлиб, унинг таркибидаги антистатик самара кийимларга майинлик бахш этади.

«ЛОТОС» ва «ЛОТОС—АВТОМАТ» шойи, жун, синтетик, ип-газламали ва каноп газламали буюмларни ювишда ишлатиладиган энг ажойиб воситадир. «ЛОТОС—АВТОМАТ» машинада кир ювилганда ишлатилади. Бу порошок ҳаддан ташқари кўпириб кетмайди.

«ОКА» порошоги табиий шойи ва жундан ташқари барча турдаги газламалардан қилинган буюмларни қўлда ва машинада ювиш учун мўлжалланган, унинг таркибига қўшилган биологик модда — энзима туфайли у доғларни осон кетказади.

«УЗБИТХИМПЛАСТ» ишлаб чиқариш бирлашмасининг

1-ФИРМАЛИ МАГАЗИНИ

УЙ БЕКАЛАРИНИ СИНТЕТИК КИР ЮВИШ ВОСИТАЛАРИНИ СОТИБ ОЛИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ.

Магазинда полиэтиленли канистрлар (10 л.) ва теплицалар бор, буларни нақд пулга ва пул ўтказиш йўли билан ҳам сотиб олиш мумкин.

Магазин соат 10.00 дан 19.00 гача ишлайди, танаффус — **14.00 дан 15.00 гача. Якшанба дам олиш куни.**

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Марказ — 14 квартали, Ўзбекистон ССР 50 йиллиги проспекти, 24-уй (65-автобус, 21-троллейбуснинг «Аптека» бекати).

«УЗБИТХИМПЛАСТ».

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН АГЕНТЛИГИ.

ҲУРМАТЛИ ҚИЗЛАР!

Шу кунларда минглаб қизлар касб танлаш ҳақидаги масалани қизиқиш билан ҳал қилмоқдалар. Бу шундай жиддий масалаки, унга эҳтиёткорлик билан муносабатда бўлмоқ керак. Меҳнат инсон қалбига ёқиб қолиши, у ҳаётда бир олам қувонч келтириши учун ҳам касб турмушда бир марта танланади.

Агар Сиз бизнинг маслаҳатимизга кўнсангиз, Сизнинг меҳнатингиз ҳамиша қизиқарли бўлади, билим ва куч-ғайратингизни ўринли сарфлаган бўласиз.

САВДОДА ИШЛАШГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

Тошкент шаҳар ижроия комитети Бош савдо бошқармасининг

«ЁШЛИК» МАКТАБ-МАГАЗИНИ

4-ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ОЗИҚ-ОВҚАТ МОЛЛАРИНИНГ КИЧИК СОТУВЧИЛАРИНИ ТАЙЁРЛАШ БЎЙИЧА ЎҚУВЧИЛАРНИНГ НАВБАТДАГИ ҚАБУЛИНИ ЎТКАЗАДИ.

Курсларга Тошкент шаҳрида доимий пропискада турувчи, 16 ёшдан 25 ёшгача бўлган, 8 — 10 синф ҳажмида маълумотли қизлар қабул қилинадилар.

Ўқиш ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Ўқувчилар бир вақтнинг ўзида кечки мактабда ёки савдо техникумида ўқишлари ҳам мумкин.

«Ёшлик» мактаб-магазинини битирганлар йирик магазинларга ишга юбориладилар ва уларга совет савдоси техникумининг кечки бўлимига имтиёзли шароитда кириш имконияти яратиб берилади.

Ўқувчиларга ойига 50 сўмдан 64 сўмгача стипендия тўланади.

Ўқиш муддати меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Кассирлар тайёрлаш бўйича (ёш чекланмаган) бир ойлик курсларга ҳам бир йўла ўқувчилар қабул қилинади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Кафанов кўчаси, 65-уй (2, 1, 5, 9, 8, 24-трамвайлар, 2, 3, 22, 39, 55, 80-автобусларнинг «Госпиталь бозори» бекати. Телефон — 33-75-48.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

206-ШАҲАР ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1981—82 ўқув йили учун

ҚЎШИМЧА

Ўқувчилар қабул қилади

Автокранчи («С» категорияли шоферлик ҳуқуқи билан бирга).

БИЛИМ ЮРТИГА 8—10-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ 16 ВА УНДАН КАТТА ЁШДАГИ ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқиш муддати — 1 йил.

Ўқувчиларга ҳар ойда 30 сўмдан стипендия берилади.

Ишлаб чиқариш практикаси даврида ҳамма ўқувчилар иш ҳақининг 50 процентини оладилар. Ўқувчилар спорт секцияларида ва бадиий ҳаваскорлик тўгаракларида қатнашишлари мумкин.

Билим юртини битирганларга эгаллаган ихтисослари бўйича аттестат берилади. Аъло баҳо билан битирганларга эса олий ўқув юртларининг сиртқи ва кечки бўлимларида ўқишлари учун йўлланма берилади. Олий ўқув юртларига улар имтиёзли равишда қабул қилинадилар.

ЎҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИБ ҲИСОБЛАНАДИ.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: билим юрти директори номига ёзилган ариза (ота-онасининг қўли ҳам бўлиши керак), таржимаи ҳоли, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, 286-формадаги медицина справкаси, турар жойидан справка, 4х5 см. ҳажмидаги 6 дона фотосурат.

ҚАБУЛ КОМИССИЯСИ ҲАР КУНИ (якшанбадан ташқари) СОАТ 9 ДАН 17.00 ГАЧА ИШЛАЙДИ.

Мурожаат учун адрес: 700128, Тошкент шаҳри, Октябрь райони, Хуршид кўчаси, 83-уй (10, 23, 27-трамвайлар, 10-троллейбус, 14, 48-автобусларнинг «Лабзак» бекати). Телефон 41-38-22.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

15 ОКТЯБРЬ— ПАЙШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

18.00 «Ўсмирлар ижоди». 18.30 «Миллионлар ленинча университети». «Экономикани интенсификациялаш». Кўрсатувни СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси П. Г. Бунич олиб боради. 19.00 «Расмларда қуёш акси бор». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.35 «Меҳнат шон-шуҳрати байроқдорлари». Ворошиловград областидаги Энгельс номли колхознинг чорвачилик комплекслари рентабеллигини ошириш соҳасидаги тажрибалари ҳақида. 19.55 «Биргаликда, аҳил оиламиз». 20.25 «Қора учбурчак». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия. 21.30 «Время». 22.05 «Адабий мерос». «Ясная Поляна». 1-фильм. 22.55 «Дунё воқеалари» 23.10 «Ясная Поляна». 2-фильм.

Марказий телевидениенинг тўртинчи программаси.

19.30 «Ер ости бойликларининг ҳароратига». Илмий-оммабоп фильм. 19.45 «Ҳамдўстлик» телевизион журнали. 20.15 «Ветеранлар сафда». Телевизион ҳужжатли фильм. 21.15 «Тунингиз ҳайрли бўлсин, кичкинтойлар». 21.30 «Время». 22.05 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Торпедо» — «Динамо» (Тбилиси). «Торпедо» стадионидан олиб кўрсатилади.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 «Само саёҳати». Мультфильм. 18.35 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Ноқоратупроқ ўлка уфқлари». 1-кўрсатув. 19.10 «Йиллик план— 7 ноябрга». Тошкент тажриба-механика экскаватор ремонти заводидан репортаж. 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Ижод гулшани». Тележурнал. 20.30 «Ахборот». 20.50 «Қизлар гулдастаси». Концерт. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Хирмонингизга барака». 22.20 «Терговни билимдонлар олиб боради». Телевизион бадиий фильм. «Динозавр». 1-серия (рус.). 23.25 Кўрсатувлар программаси.

II

18.05 Кўрсатувлар программаси. 18.10 Болалар учун фильм. «Мушук Васька учинчи синфга ўтгани ҳақида». 18.20 «Сардор». Телефильм. 19.20 «Классик куй саҳифалари». 20.00 Янгиликлар. 20.20 Реклама. 20.40 «Китоб дўстлари» (рус.). 21.10 «Дала кундалиги». Телефильм. 21.30 МТ IV.

16 ОКТЯБРЬ — ЖУМА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 Эрталабки гимнастика. 10.05 «Сизга манзур шеърлар». 10.35 «Қора учбурчак». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия. 11.40 «Қувонч, куй ва денгиз». Фильм-концерт. 12.40 Янгиликлар. 15.20 Социалистик мамлакатлар телевидениеларининг ҳужжатли фильмлари программаси: «Братиславаград» (ЧССР) «Ўрмонда куз» (ГДР), «Ака-ука мисгарлар» (БХР). 16.00 И. Соколов-Микитов. Ҳаёти ва ижоди саҳифалари. 16.45 Шахмат мактаби. Оқ руҳ. 17.15 «Тажриба якунлангандa». Янги озуқа турининг яратилиши ҳақида телевизион очерк. 17.45 Композитор В. Шоинский қўшиқлари. 19.15 «Дунё воқеалари».

19.30 Л. А. Фотиева туғилган куннинг 100 йиллигига. «Совнарком секретари Л. Фотиева». Телевизион ҳужжатли фильм. 20.00 «Гитарачи А. Фраучи чалади». Фильм-концерт. 20.20 «Қора учбурчак». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 3-серия. 21.30 «Время». 22.05 «Кинопанорама». 23.35 «Дунё воқеалари». 23.50 Рус композиторларининг романсларини РСФСР халқ артисти З. Долуханова ижро этади.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 Рус адабиёти. «Пугачев». (А. С. Пушкиннинг «Капитан қизи» повести асосида). (рус.). 12.20 Мактаб ўқувчилари учун. «Бизнинг «Ералаш» (такрорий). 12.30 «Шимолий дарёлар эртаги». Телефильм. 13.00 «Интернационал шеърият кечаси». 18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 «Тонгги қўшиқ». «Бир том остида». Мультфильмлар. 18.55 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Ноқоратупроқ ўлка уфқлари». 2-кўрсатув. 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 Алкоголизмнинг зарари ҳақида телефильм. 20.00 «Дунё воқеалари. 20.30 «Ахборот». 20.50 Концерт. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Хирмонингизга барака». 20.20 «Терговни билимдонлар олиб боради». Телевизион бадиий фильм. «Динозавр». 2-серия (рус.). 23.25 Кўрсатувлар программаси.

Тошкент шаҳар ижроия комитети Соғлиқни сақлаш бош бошқармаси ва шаҳар фтизиатрлар жамияти коллективлари 2-сил касаллигига қарши курашиш диспансерининг бош врачи

Ғофур Азимович АЗИМОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қиладилар.

«Ўзбекбирлашув»нинг Тошкент посилка базаси коллективи катта товаршунос М. Иноятовага онаси

Нури МИРИСЛОМОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

4 ТОШКЕНТ ОҚШОМИ бет

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») - орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

ВИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—ГСП, Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат — 33-57-02, бўлимлар: партия турмуши —32-53-66; саноат — 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалик —32-57-83. совет қурилиши ва ҳуқуқ — 32-54-19, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81: ахборот —33-28-85, спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари — 32-55-32; хатлар — 33.29.70; эълонлар бўлими —33-81-42; нашриёт диспетчери — 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари— 39-90-50.

15 ОКТЯБРЬ, 1981 й. Р— 07407. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси Тошкент шаҳри. В-2524. Индекс 64691.